
БИЛТЕН

СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

Број 9
септембар 2006.
година XLVI
ISSN 0354-3242

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
БЕОГРАД

Оснивач и издавач
Министарство финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20
www.mfin.sr.gov.yu

(Оснивачка и издавачка права преузета од Министарства финансија СРЈ на основу Споразума о преносу оснивачких права бр. 651-01-1/2003)

За издавача
 mr Млађан Динкић, министар финансија

Уређивачки одбор
 Весна Арсић, Даница Маговац,
 Весна Хрельца-Ивановић, mr Јасмина Кнежевић

Главни уредник
 Весна Арсић
 државни секретар

Уредник
 mr Јасмина Кнежевић
jknezevic@mfin.sr.gov.yu

Редакција
БИЛТЕН Службена објашњења и с啼ручна мишљења за јаримену
финансијских прописа, Министарство финансија
Републике Србије, Кнеза Милоша 20, 11000 Београд
Тел. 011/2685 301

Пријема и штампа
Штампарија Министарства финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20

Tel: 011/2685 -301

bilten.fin@mfin.sr.gov.yu

Билтен излази месечно.
Copyright © 2003-2006 by Министарство финансија Републике Србије
Сва права задржана.

С А Д Р Ж А Ј

ЈАВНИ ПРИХОДИ ПОРЕЗИ

1. Обавеза плаћања пореза на додату вредност и пореза на пренос апсолутних права у случају откупа предмета лизинга када је уговором о финансијском лизингу предвиђен откуп предмета лизинга.....	9
2. Могућност одлагања плаћања пореза на имовину по основу доспелих, а неизмириних обавеза пореза на имовину и споредних пореских давања по том основу у случају несреће у производном погону фабрике, као и могућност ослобођења од обавезе плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање	12

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Право на одбитак претходног пореза по основу изнајмљивања путничког аутомобила.....	15
2. Порески третман промета услуге без накнаде који се врши на основу уговора о послуги (обавезник ПДВ као послугодавац бесплатно даје на коришћење послугопримцима маркетинг материјал – расхладне витрине, фрижидере и сунцобране)	17
3. Обавеза обрачуна ПДВ за промет услуге хеликоптерског аеромагнетског и геофизичког испитивања терена који на територији Републике Србије изврши страно лице	18
4. Порески третман преноса власништва на незавршеном грађевинском објекту у 2005. години (према степену изграђености) од стране обvezника ПДВ – инвеститора (лица на које гласи грађевинска дозвола) на друго лице које је наставило изградњу тог објекта од момента извршеног преноса власништва, право на одбитак претходног пореза од стране стицаоца, као и порески третман дела грађевинског објекта изграђеног од момента стицања.....	19
5. Обавеза плаћања ПДВ Управе за трезор за промет – продају основних средстава која су преузета Закључком Владе РС, предузећима за откуп секундарних сировина и поклањање основних средстава буџетским корисницима	24
6. Порески третман продаје производног погона од стране једног предузећа другом предузећу	26
7. Обавеза исправке одбитка претходног пореза за набављени објекат за вршење делатности – стан у случају када обvezник ПДВ изврши промет тог стана у послу размене (пренос права својине на стану физичком лицу на име обезбеђења за непокретност која се руши ради изградње новог објекта за обављање делатности – магацин и паркинг)	27

---

8. Mogućnost ostvarivanja poreskog oslobođenja za promet jedinstvenih turističkih usluga koje turističke agencije prужaju međunarodnim organizacijama, u konkretnom slučaju OUN.....	30
9. Pravo na odbitak PDB na uvoz dobara koji je naknadno plaćen po решењу nadлежnog царинског органа за naknadnu naplatu manje plaćenog PDB pri uvozu dobara	31
10. Poreski tretmam donacija koju, u vidu PWC stalarije, daje preduzeće iz Vаљeva za opremanje zgrade Specijalne škole u Kosovsco Mитровици.....	32
11. Mogućnost oslobođenja od plaćanja царине и PDB na uvoz motornog vozila Citroen Jumper CBI 33 MH 2.2 HDI, sa 8+1 sedišta, za potrebe Sportskog auto-moto saveza Srbije	34
12. Pravo na refakciju PDB predstavništava stranih лица.....	35
13. Mogućnost oslobođenja od plaćanja PDB na promet usluga koje se naplaćuju putem ulazница za Festival glumачkih oствarenja domaćeg igranog filma	38
14. Poreski tretmam давања на коришћење пословног простора без naknade	39
15. Mogućnost oslobođenja od plaćanja PDB na uvoz putničkog automobila marke Peugeot koju srpskom православном манастиру у земљи поклоња Српска православна црква из Брисела	40
16. Pravo na измену – смањење poreske основе из разлогa plaćanja pre ugovorenog roka (тзв. каса сконто) u случајu kada обвешник PDB – продавац izvrши испорuku dobara drugom обвешнику PDB – kupcu koji za nabavljenu dobra nema pravo na odbitak претходнog пореза	41
17. Pravo na odbitak претходног пореза по основу набавке новог путничkog vozila za obavljanje rent-a-car delatnosti	42
18. Poreski tretmam dobara – хуманитарне помоћи (одећа, obuća, хигијенски пакети, igračke и сл.) koja, kao donacija, добија Дом за децу и омладину од физичкog лица из Абу Дабија	44
19. Poreski tretmam uvoza dobara намењених научно-истраживачком и образовном radu koja, kao donacija, добија Факултет заштите на radu od firme iz Austrije ..	45
20. Pravo na odbitak претходnog porезa za dobra i usluge koje обвешник PDB – предузетник набавља u циљu izgradnje objekta za vrišteњe delatnosti, pri čemu одобрење за izgradnju ovog objekta glasi na физичко лиц – власника предузетничke radnje	46
21. Da li se novčana средства koja preduzeće ostvaruje od Ministarstva poljoprivrede, шумarstva i водопривреде Republike Srbije na име прераде otpada животињскog porekla uračunavaju u основницu za obračun PDB?.....	49
22. Poreski tretmam prometa usluga исхране и смештајa koje Ministarstvo unutrašnjih послова prужa svojim запосlenima, полазницима образовних programa и корисницима по уговору	50
23. Pravo na odbitak претходnog porезa za nabavku dobara i usluga koji se koriste za prужanje usluge организовањa семинара, при чему se usluga организовањa семинара naplaćuje u vidu kotizacije	53
24. Poreski tretmam usluga превоза које су у непосредној вези са транзитом dobara...	54

---

25. Порески третман промета услуге изrade „пилот“ пројекта Програма одређивања стања, површине, дрвне запремине и прираста за приватне шуме на територији општине Жагубица коју ЈП „Србијашуме“ пружа Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде.....	55
26. Опорезивање промета грађевинских објеката	56
27. Докази потребни за остваривање пореског ослобођења за добра која су послата или отпремљена на територију Републике Црне Горе закључно са 7. јулом 2006. године.....	60
28. Порески третман путничког возила које Српска православна црквена општина добија као донацију из иностранства	62
29. Порески третман услуге превоза путника између насељених места две или више општина	63

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Порез на поклон непокретности (стана) коју физичко лице покланаје Београдском универзитету	65
2. Моменат од којег почиње да тече обавеза плаћања пореза на пренос апсолутних права када се лице на које је пренето апсолутно право – купац непокретности уговором обавезало да плати порез на пренос апсолутних права	66
3. Порески третман размене права својине на непокретностима	67
4. Обавеза плаћања пореза на имовину у случају промене имаоца права својине по основу решења о наслеђивању	68
5. Порески третман поклона – донације у новцу коју прима основна школа на основу Споразума о локалним донацијама закљученим између Савета министара Србије и Црне Горе и Владе Савезне Републике Немачке	69
6. Порески третман стицања права својине на непокретности од акционарског друштва по основу уговора о откупу стана са правом дугорочног закупа	71
7. Порез на пренос апсолутних права приликом куповине имовине правног лица у стечају.....	73
8. Основица пореза на пренос апсолутних права на непокретности купљене на лидитацији	75
9. Могућност ослобођења од плаћања пореза на имовину за објекат – локал који је оптешен у бомбардовању 1999. године	76
10. Порески третман поклона – наменске донације у опреми и новцу који Завод за културу Војводине добија на основу уговора о донацији од иностраног донатора, склопљеног на основу Споразума између Савета министара СЦГ и Владе Словачке Републике о развојној сарадњи.	78
11. Право на пореско ослобођење од пореза на имовину, применом одредбе члана 12. став 1. тачка 9) Закона о порезима на имовину, за пословни простор и зграде у функцији прераде и замрзавања воћа и поврћа.....	80
12. Могућност ослобођења од плаћања пореза на пренос апсолутних права код куповине стана у изградњи у случају када стан купује лице које је имало статус прогнаног лица из Републике Хрватске	81
13. Порески третман стицања права својине на непокретности по основу правоснажног судског решења којим је општини, као законском наследнику, уручена заоставштина оставиоца који није имао других законских наследника ...	82

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Утврђивање набавне цене хартија од вредности које се котирају на берзи за сврху утврђивања капиталног добитка	85
2. Порески третман отпремнина и новчаних накнада које се исплаћају запосленима код престанка радног односа	86
3. Порески третман затезне камате на име накнаде штете по основу изостале зараде као разлике зараде досуђене запосленом по основу судске пресуде у радном спору	91

ПОРЕЗ НА ПРЕМИЈЕ НЕЖИВОТНИХ ОСИГУРАЊА

1. Право Амбасаде СР Немачке и њеног особља на ослобађање од плаћања пореза на премије осигурања	93
--	----

ПОРЕЗИ НА УПОТРЕБУ, ДРЖАЊЕ И НОШЕЊЕ ДОБАРА

1. Могућност ослобађања од плаћања пореза на регистровано оружје	95
2. Годишње усклађивање динарских износа пореза на употребу, држање и ношење добара на регистровано оружје	96

ТАКСЕ

1. Плаћање републичке административне таксе за оверу потписа родитеља на сагласност да њихова деца путују у иностранство на школска такмичења	99
2. Плаћање републичких административних такси за оверу потписа	100
3. Да ли Народна банка треба да плаћа републичке административне таксе?	101

ЦАРИНЕ

1. Да ли је приликом одобравања послова посредовања у спољнотрговинском пословању (реекспорт), сходно члану 71. став 1. тачка 2. Закона о спољнотрговинском пословању, потребно прилагати одобрење Владе, везано за нафту и нафтне деривате?	103
2. Могућност царињења моторног возила марке Audi 80 регистрованог у Аустрији које је власник намеравао да оцариши 1996. године када му је украдено на територији СРЈ	105
3. Могућност ослобођења од плаћања увозних дажбина на увоз резервних делова за LECO апарат који служи за научноистраживачки рад у институту	105
4. Да ли се рокови за процес активног оплемењивања прописани у Уредби о одређивању рокова за процес активног оплемењивања могу применити и на започете процесе активног оплемењивања у пољопривреди?	107
5. Начин на који се може извршити преупућивање у јавна складишта робе која је намењена продаји у ваздухопловима и бродовима на међународној линији	107
6. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на увоз путничког аутомобила из разлога што дете болује од церебралне парализе	108
7. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на пошиљку гардеробе коју син шаље очу из Америке	109

ФИСКАЛНЕ КАСЕ

1. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом вршења споредних услуга, као што су угоститељске услуге у колима за ручавање и спавање како у домаћем саобраћају, тако и у међународном саобраћају у оквиру основне регистроване делатности 60100 (Железнички саобраћај – путнички и теретни саобраћај) 111
2. Обавеза свидентирања промета преко фискалне касе, као и набавка и уградња терминала за даљинско очитавање дневних извештаја фискалне касе, приликом вршења услуга у оквиру регистроване делатности 74402 (Остале услуге рекламе и пропаганде) на терену, искључиво правним лицима и предузетницима. 112
3. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом промета добара у малопродаји, као и промета добара из велепродаје физичким лицима овлашћеним од стране правног лица односно предузетника. 114

ЈАВНИ РАСХОДИ

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. Сагласност Министарства финансија за преузимање Листе квалификованих понуђача од „Телекома Србија“, као и сагласност за спровођење рестриктивног поступка за јавну набавку радова на изградњи, санацији, адаптацији и реконструкцији објекта ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“ 117
  2. Да ли се на набавку телекомуникационог система – Набавка и инсталација телефонског система у НИС-Петролу примењује Закон о јавним набавкама, да ли се НИС-Петрол сматра наручиоцем у смислу Закона о јавним набавкама и да ли је „тендер“ за набавку и инсталацију телефонског система у НИС-Петролу морао да буде јавно публикован у складу са Законом о јавним набавкама? 118
  3. Да ли се на набавку банкарских услуга орочавања и депоновања новчаних средстава примењују одредбе Закона о јавним набавкама? 121
  4. Испуњеност услова за спровођење поступка са погађањем без претходног објављивања из разлога хитности, сходно члану 23. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама 122
  5. Примена Закона о јавним набавкама на набавке агенцијских услуга за извођење екскурзија, излета и рекреативне наставе, као и других набавки које се финансирају из средстава која обезбеђују родитељи, а у вези са Мишљењем Министарства финансија и економије бр: 011-00-00052/2002-03 од 17. фебруара 2003. године 123
  6. Јавне набавке које се спроводе на основу међународних споразума 125
-

---

7. Да ли се набавка специјализованих услуга – техничка логистика за систем наплате и праћење јавног превоза може спровести у поступку са погађањем, у смислу члана 23. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама, из разлога што је оснивач Аеродрома Ниш – Град Ниш одредио 1. септембар као рок за почетак обављања јавног превоза путника у градском и приградском саобраћају?	126
8. Да ли је исправно спроведен поступак јавне набавке радова за адаптацију објекта дома здравља тако што је поступак јавне набавке спроведен као вишеступак јавне набавке мале вредности?.....	127
9. Да ли се код закључења уговора о извођењу грађевинских радова могу предвидети одредбе за вишак, односно мањак стварно изведених радова и да ли се у том случају може закључити анекс уговора на основу коначног обрачуна – записника о примопредаји радова којим се мења уговорена вредност радова (вишак или мања)?.....	129
10. Да ли Републички завод за информатику и интернет може вршити набавке услуга од факултета и института сходно члану 2. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама?.....	130
11. Да ли се Графичко предузеће Компанија „Штампарија Борба“ а.д. сматра наручиоцем у смислу члана 3. Закона о јавним набавкама, као и да ли се може изузети од примене Закона сходно члану 2. став 1. тачка 5) Закона?	131
12. Да ли се уговор о јавној набавци услуга сузбијања комараца може дodelити на општина сваке године планира средства у буџету?.....	133
13. а) Да ли се све услуге које се налазе на једном конту сматрају једном јавном набавком у смислу Закона о јавним набавкама? б) Која је процедура поступка јавне набавке сходно члану 23. став 1. за коју се добија сагласност Управе за јавне набавке?.....	135

РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈА

1. Дозвола за обављање послова ревизије	139
---	-----

ПОДСЕТИК

Финансијски прописи донети у септембру месецу 2006. године	141
--	-----

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗИ

1. Обавеза плаћања пореза на додату вредност и пореза на пренос апсолутних права у случају откупа предмета лизинга када је уговором о финансијском лизингу предвиђен откуп предмета лизинга
(Мишиљење Министарства финансија, бр. 413-00-0782/2006-04 од 22.8.2006. год.)

1. Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу с одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према одредби става 3. тачка 2) истог члана Закона, прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара по основу уговора о лизингу, у складу са законом, или на основу уговора о продаји са одложеним плаћањем којим је утврђено да се право располагања преноси најкасније отплатом последње рате.

Према томе, код уговора о лизингу којим је предвиђен откуп предмета лизинга закљученог од 1. јануара 2005. године, при чему се право располагања на предмету лизинга преноси отплатом последње рате, предаја добра – предмета лизинга од стране даваоца лизинга примаоцу лизинга сматра се прометом добра за који постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ, независно од тога да ли је прималац лизинга правно или физичко лице.

Одредбом члана 17. став 1. Закона прописано је да је пореска основица код промета добра и услуга износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обvezник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добра или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

У смислу наведене законске одредбе, пореску основицу код предаје предмета лизинга чини укупна накнада коју давалац лизинга прима или треба да прими од примаоца лизинга, а која садржи вредност предмета лизинга, накнаду давалаца лизинга (тзв. камата), као и све споредне трошкове које давалац лизинга зарачунива примаоцу лизинга (нпр. манипулативни трошкови, трошкови превоза, осигурања и др.), а у коју се, у конкретном случају, урачунива и „цена откупа возила у висини од 1,5% од набавне вредности возила“.

Међутим, ако давалац лизинга наплаћује накнаду за услугу осигурања у име и за рачун другог лица – осигуравајућег друштва и тај износ преноси лицу у чије име и за чији рачун је извршио наплату, у пореску основицу код предаје предмета лизинга не урачунива се накнада за ту услугу.

На лизинг рате које корисник лизинга плаћа даваоцу лизинга ПДВ се не обрачунава и не плаћа.

Приликом набавке добра које се предаје кориснику лизинга на основу уговора о лизингу којим је предвиђен откуп предмета

лизинга, давалац лизинга – лизинг кућа има право на одбитак претходног пореза у складу са Законом.

2. Одредбом члана 23. тачка 4) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04) прописано је да се порез на пренос апсолутних права плаћа код преноса уз накнаду права својине на употребљаваном моторном возилу, употребљаваном пловном објекту, односно употребљаваном ваздухоплову на сопствени погон, осим државног.

Употребљавано моторно возило, у смислу Закона, јесте моторно возило које је најмање једанпут, у складу с прописима, било регистровано на територији Србије и Црне Горе (члан 14. став 5. Закона).

Преносом уз накнаду, у смислу Закона о порезима на имовину, не сматра се пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност (члан 24а Закона).

С тим у вези, на пренос уз накнаду моторног возила које је најмање једанпут, у складу с прописима, било регистровано на територији Србије и Црне Горе на који се плаћа порез на додату вредност у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност не плаћа се порез на пренос апсолутних права.

Одредбом члана 25. став 1. Закона прописано је да је обvezник пореза на пренос апсолутних права продавац, односно преносилац права из чл. 23. и 24. Закона.

Према томе, уколико је преносилац права (у конкретном случају, давалац лизинга) обvezник пореза на додату вредност и уколико се на пренос (промет) предмета лизинга плаћа порез на додату вредност у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност, у том случају се не плаћа порез на пренос апсолутних права.

2. Могућност одлагања плаћања пореза на имовину по основу доспелих, а неизмиренih обавеза пореза на имовину и споредних пореских давања по том основу у случају несреће у производном погону фабрике, као и могућност ослобођења од обавезе плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање

(Мисијење Министарства финансија, бр. 401-00-00997/2006-04 од 16.8.2006. год.)

Законом о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04) није прописана могућност одлагања плаћања пореза на имовину по основу доспелих, а неизмиренih обавеза пореза на имовину и споредних пореских давања по том основу.

1. Међутим, имајући у виду последице несреће у производном погону фабрике, које се односе на уништење, односно општење дела имовине фабрике, сматрамо да је постојање предмета опорезивања порезом на имовину нужна претпоставка за утврђивање и наплату пореске обавезе по том основу. То значи да када престане да постоји предмет опорезивања, престаје и пореска обавеза по том основу.

С тим у вези, уколико је као последица несреће престала да постоји имовина на којој су конституисана права која су предмет опорезивања по Закону, престаје и пореска обавеза на ту имовину.

На имовину коју престане да користи у току године или му по другом основу престане пореска обавеза, обvezник подноси пореску пријаву у року од 10 дана од дана настанка такве промене (члан 34. став 3. Закона).

У случају да је услед несреће дошло до општења имовине на којој су конституисана права која су предмет опорезивања и, с тим у вези, до промене вредности имовине, порески обvezник има обавезу да поднесе „нову“ пореску пријаву како би се порез на имовину утврђивао у складу са изменјеном тржишном вредношћу имовине, односно изменјеном вредношћу непокретности у њего-

вим пословним књигама, почев од наредне године од године у којој је дошло до оптерећења те имовине.

Наиме, промене у току године од значаја за висину пореске обавезе пореза на имовину не утичу на утврђену пореску обавезу за ту годину (члан 33. став 2. Закона).

У сваком конкретном случају порески обvezник дужан је да о промени података од утицаја на утврђивање и висину пореске обавезе поднесе пореску пријаву надлежном пореском органу у року од 10 дана од дана настанка промене (члан 34. ст. 4. и 5. Закона).

2. Одлагање плаћања пореског дуга уређено је чланом 73. и 74. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“ бр. 80/02 ... 61/05), а услови за одлагање прописани су Уредбом о ближим условима за одлагање плаћања пореског дуга („Сл. гласник РС“, бр. 53/03 ... 71/05).

Пореска управа може, на захтев пореског обvezника, у целости или делимично, одложити плаћање пореског дуга, под условом да плаћање дуга на дан доспелости представља за пореског обvezника непримерено велико оптерећење, као и да му наноси битну економску штету, сходно члану 73. став 1. Закона.

Чланом 2. наведене Уредбе прописано је да Пореска управа може да одложи плаћање пореског дуга ако дуг износи најмање 5% од обртних средстава исказаних у последњем финансијском извештају, када се ради о средњим и великим правним лицима.

Захтев за одлагање плаћања пореског дуга обvezник подноси надлежној организацијој јединици Пореске управе. Уз захтев за одлагање плаћања дуга, обvezник је дужан да поднесе доказе о испуњености услова из члана 2. Уредбе. Уколико обvezник испуњава прописане услове, у даљем поступку одлучивања о одлагању плаћања дужан је да поднесе инструменте обезбеђења наплате дуга, прописане чланом 74. Закона (хипотека

на непокретности обвезнika, залога на покретним стварима обвезнika, банкарска гаранција, јемство другог лица, трасирана меница и меница авалирана од стране пословне банке).

Уколико су испуњени наведени услови, прописани Законом и Уредбом, Пореска управа може одобрити једнократно одлагање или плаћање пореског дуга на рате, али најдуже до 12 месеци.

3. Законом о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 61/05 и 62/06, у даљем тексту: Закон) није прописана могућност ослобођења од обавезе плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање.

Према одредби члана 51. ст. 1. и 2. Закона, посlodавац, као обвезнik обрачунавања и плаћања доприноса из основице и на основицу за запослене, именована и постављена лица и лица која обављају привремене и повремене послове, дужан је да доприносе обрачун и уплати истовремено са исплатом зараде, разлике зараде или уговорене накнаде за привремене и повремене послове, по прописима који важе у моменту исплате тих примања. Уколико посlodавац не исплати зараду до 30. у текућем месецу за претходни месец, дужан је да, сагласно ставу 3. наведеног члана, најкасније до тог рока обрачун и уплати доприносе за претходни месец на најнижу основицу доприноса из члана 37. Закона. У том случају, посlodавац је дужан да приликом исплате зараде за предметни месец плати разлику између доприноса обрачунатог на зараду коју исплаћује за тај месец и износа уплаћеног доприноса, обрачунатог на најнижу месечну основицу.

Имајући у виду наведене одредбе Закона, као и одредбу члана 64. Закона, којом је прописано да обвезнici доприноса не могу бити ослобођени обавезе обрачунавања и плаћања доприноса и чињеницу да плаћање доприноса представља основ за остваривање права из обавезног социјалног осигурања (пензијског и инвалидског осигурања, здравственог осигурања и осигурања за случај незапослености), нема законског основа за ослобађање од обавезе плаћања доприноса.

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Право на одбитак претходног пореза по основу изнајмљивања путничког аутомобила

(Мишиљење Министарства финансија, бр. 413-00-1048/2006-04 од 25.9.2006. год.)

Према одредби члана 28. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон), право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објекта за вршење делатности и економски деливих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добра и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу са чланом 24. овог Закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обvezника у промету о износу претходног

пореза, у складу с овим законом или докуменат о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је primalaц или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. члана 28. Закона обvezник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обvezника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1-3. овог члана.

Према одредби члана 29. став 1. тачка 1) Закона, обvezник нема право на одбитак претходног пореза по основу набавке, производње и увоза путничких аутомобила, мотоцикала, пловних објеката и ваздухоплова, резервних делова, горива и потрошног материјала за њихове потребе, као и изнајмљивања, одржавања, поправки и других услуга које су повезане са коришћењем ових превозних средстава.

Одредбом става 2. истог члана Закона прописано је да, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, обvezник има право на одбитак претходног пореза ако превозна средства и друга добра користи искључиво за обављање делатности:

1) промета и изнајмљивања наведених превозних средстава и других добара,

2) превоза лица и добара или обуку возача за управљање наведеним превозним средствима.

У складу с наведеним законским одредбама, обvezник ПДВ који изнајмљени путнички аутомобил не користи искључиво за обављање делатности из члана 29. став 2. Закона, нема право да ПДВ обрачуна од стране претходног учесника у промету –

обвезника ПДВ који врши промет услуге давања у закуп путничког аутомобила, одбије као претходни порез.

2. Порески третман промета услуге без накнаде који се врши на основу уговора о послузи (обвезник ПДВ као послугодавац бесплатно даје на коришћење послугопримцима маркетинг материјал – расхладне витрине, фрижидере и сунцобране)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0653/2006-04 од 22.9.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добра и пружање услуга (у даљем тексту: промет добра и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добра у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добра из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

Са прометом услуга уз накнаду, у складу с одредбом члана 5. став 4. тачка 3) Закона, сматра се свако друго пружање услуга без накнаде.

Сагласно одредби члана 18. ст. 1 и 2. Закона, основицом код промета добра и услуга из члана 4. став 4. и члана 5. став 4. овог закона сматра се набавна цена, односно цена коштања тих или сличних добра и услуга, у моменту промета, у које се не урачунава ПДВ.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добра и услуга или увоз добра износи 18%.

Сагласно наведеним законским одредбама, када на основу уговора о послузи обвезник ПДВ као послугодавац бесплатно даје на коришћење послугопримцима маркетинг материјал – расхладне

витрине, фрижидере и сунцобране, ради се о промету услуга без накнаде за који постоји обавеза обрачуна и плаћања ПДВ. У том случају, основицу за обрачун ПДВ чини цена коштања те услуге, без ПДВ, у моменту извршења промета услуге. Ценом коштања наведене услуге сматра се износ трошкова које има обvezник ПДВ по основу пружања ове услуге (износ амортизације средстава и други евентуални трошкови).

3. Обавеза обрачуна ПДВ за промет услуге хеликоптерског аеромагнетског и геофизичког испитивања терена који на територији Републике Србије изврши страно лице

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-953/2006-04 од 21.9.2006. год.)

Одредбом члана 3. тачка 1) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности.

Према одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Одредбом члана 10. став 1. тач. 2) и 3) Закона прописано је да је порески дужник, у смислу овог закона, порески пуномоћник кога одреди страно лице које у Републици нема седиште ни сталну пословну јединицу, а које обавља промет добара и услуга у Републици, односно прималац добара и услуга ако страно лице из тачке 2) овог става не одреди пореског пуномоћника.

У складу с наведеним законским одредбама, када страно лице (лице које на територији Републике Србије нема седиште ни сталну пословну јединицу) изврши опорезиви промет добара или услуга на територији Републике Србије, обавезу обрачуна и

плаћања ПДВ за тај промет има порески пуномоћник, односно прималац добра или услуга.

За промет добра и услуга који обвезнику ПДВ или другом лицу изврши страно лице, а чије место промета, у складу с одредбама чл. 11. и 12. Закона, није територија Републике Србије, не постоји обавеза обрачуна и плаћања ПДВ.

Сагласно одредбама члана 12. ст. 1. и 2. Закона, место промета услуге је место у којем пружалац услуга обавља своју делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

У складу с наведеним одредбама Закона, место промета услуге хеликоптерског аеромагнетног и геофизичког испитивања терена на територији Републике Србије одређује се према месту у којем пружалац услуге обавља своју делатност, односно према месту пословне јединице пружаоца услуге ако се промет ове услуге врши преко пословне јединице.

Према томе, за промет услуге аеромагнетног и геофизичког испитивања терена на територији Републике Србије, који обвезнику ПДВ изврши страно лице, обвезник ПДВ нема обавезу да као порески дужник обрачуна и плати ПДВ, с обзиром да место промета ове услуге није територија Републике Србије.

4. Порески третман преноса власништва на незавршеном грађевинском објекту у 2005. години (према степену изграђености) од стране обвезника ПДВ – инвеститора (лица на које гласи грађевинска дозвола) на друго лице које је наставило изградњу тог објекта од момента извршеног преноса власништва, право на одбитак претходног пореза од стране стицаоца, као и порески третман дела грађевинског објекта изграђеног од момента стицања

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1005/2006-04 од 20.9.2006. год.)

1. Обрачунавање и плаћање ПДВ за први пренос права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу с одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим доброма може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према ставу 3. тачка 7) истог члана Закона, прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дельивим целинама у оквиру тих објеката.

Одредбом члана 2. став 1. Правилника о утврђивању новоизграђених грађевинских објеката и економски дельивих целина у оквиру тих објеката чији је први пренос права располагања предмет опорезивања ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 105/05, у даљем тексту: Правилник) прописано је да се новоизграђеним грађевинским објектима, у смислу члана 4. став 3. тачка 7) Закона, сматрају објекти у свим степенима изграђености који као такви могу бити предмет преноса права располагања, а чија је изградња започета од 1. јануара 2005. године.

Економски дельивим целинама (стан, пословни простор, гаража и др.), у складу са ставом 2. члана 2. Правилника, сматрају се делови новоизграђених грађевинских објеката из става 1. овог члана, који се испоручују као посебна целина и за које се уговора посебна накнада.

У складу с наведеним одредбама Закона и Правилника, када обvezник ПДВ – инвеститор (лице на које гласи грађевинска дозвола) изврши промет незавршеног грађевинског објекта, чија је изградња започета од 1. јануара 2005. године, у том случају ради се о првом преносу права располагања на новоизграђеном

грађевинском објекту за који је инвеститор – обvezник ПДВ дужан да обрачuna и плати ПДВ по пореској стопи од 8% или 18% у зависности од намене коришћења објекта. Наиме, ако се врши први пренос права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту или економски дељивим целинама у оквиру тог објекта за потребе становања (нпр. стицалац права располагања набавља станове које ће за потребе становања дати у закуп запосленима или другим лицима или доделити запосленима), у том случају инвеститор – обvezник ПДВ обрачунава и плаћа ПДВ по посебној пореској стопи од 8%, а ако се ради о пословном простору или становима намењеним даљој продаји, инвеститор обрачунава и плаћа ПДВ по општој пореској стопи од 18%.

Обавезу обрачуна и плаћања ПДВ по основу првог преноса права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту, односно економски дељивим целинама у оквиру тог објекта, за део објекта који је изграђен од момента стицања права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту, односно економски дељивим целинама у оквиру тог објекта, утврђеног према степену завршености објекта у моменту стицања, има и обvezник ПДВ који је стекао право располагања на незавршеном грађевинском објекту од инвеститора – обvezника ПДВ, с обзиром да се у овом случају ради о стварању нове вредности објекта која у моменту преноса права својине од стране инвеститора стицаоцу није ни постојала, па није ни могла бити предмет опорезивања ПДВ. У том случају, основица за обрачун ПДВ утврђује се тако што се на укупан износ накнаде (без пореза), коју обvezник ПДВ прима или треба да прими, примени проценат учешћа вредности дела новоизграђеног грађевинског објекта у укупној вредности тог објекта. На промет дела новоизграђеног грађевинског објекта који је стицалац првобитно стекао од инвеститора – обvezника ПДВ (за који је постојала обавеза обрачуна и плаћања ПДВ од стране инвеститора – обvezника ПДВ, јер се радило о првом преносу права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту у том степену

завршености) плаћа се порез у складу са Законом о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01...135/04).

2. Право на одбитак претходног пореза

Одредбом члана 28. став 1. Закона прописано је да право на одбитак претходног пореза обvezник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу са чланом 24. Закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обvezник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обvezника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом, или докуменат о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је primalaц или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Према ставу 3. истог члана Закона, у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. члана 28. Закона обvezник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обvezника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1-3. овог члана.

Право на одбитак претходног пореза обрачунатог од стране инвеститора (лица на које гласи грађевинска дозвола)

У складу с наведеним законским одредбама, а уз испуњење прописаних услова, обvezник ПДВ који је од инвеститора стекао право располагања на незавршеном грађевинском објекту и који тај део објекта користи или ће користити за промет са правом на одбитак претходног пореза (нпр. незавршена пословна зграда коју набавља трговинско предузеће за обављање делатности у оквиру које врши опорезиви промет добара) има право да ПДВ обрачуна од стране инвеститора за први пренос права располагања на незавршеном грађевинском објекту одбије као претходни порез од ПДВ који дугује.

Међутим, обvezник ПДВ који је од инвеститора стекао право располагања на незавршеном грађевинском објекту и који тај део објекта користи или ће користити за промет добара и услуга без права на одбитак претходног пореза (нпр. даља продаја грађевинског објекта или економски делјивих целина у оквиру тог објекта, потребе становања, давање у закуп за стамбене потребе и др.), нема право да ПДВ обрачуна од стране инвеститора за први пренос права располагања на незавршеном грађевинском објекту одбије као претходни порез од ПДВ који дугује.

Право на одбитак претходног пореза обрачунатог од стране добављача добара и пружаоца услуга, односно плаћеног при увозу, за наставак изградње објекта

Обvezник ПДВ који је од инвеститора стекао право располагања на незавршеном грађевинском објекту и који наставља изградњу тог објекта има право да, за део објекта који гради од момента стицања права располагања на незавршеном грађевинском објекту, ПДВ обрачуна од стране претходног учесника у промету, односно плаћен при увозу, одбије од ПДВ који дугује, ако новоизграђени део грађевинског објекта користи или ће користити за промет добара и услуга са правом на одбитак претходног

пореза (нпр. грађевинско предузеће наставља изградњу објекта у циљу првог преноса права располагања на новоизграђеном делу грађевинског објекта или економски дељивих целина у оквиру тог објекта, за који постоји обавеза обрачуна и плаћања ПДВ по стопи од 8% или 18%; трговинско предузеће наставља изградњу пословне зграде за обављање делатности у оквиру које врши опорезиви промет добара).

Међутим, ако обvezник ПДВ новоизграђени део грађевинског објекта користи или ће користити за промет добара и услуга без права на одбитак претходног пореза, у том случају нема право да ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету, односно плаћен при увозу, одбије од ПДВ који дугује (нпр. осигуравајуће друштво ће новоизграђени део грађевинског објекта користити за промет услуга осигурања по основу којег нема право на одбитак претходног пореза).

5. Обавеза плаћања ПДВ Управе за трезор за промет – продају основних средстава, која су преузета Закључком Владе РС, предузећима за откуп секундарних сировина и поклањање основних средстава буџетским корисницима

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-698/2005-04 од 20.9.2006. год.)

Одредбом члана 8. ст. 1. и 2. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон), порески обvezник (у даљем тексту: обvezник) је лице које самостално обавља промет добара и услуга, у оквиру обављања делатности, којом се сматра трајна активност производијача, трговца или пружаоца услуга у циљу остваривања прихода, укључујући и делатност експлоатације природних богатстава, пољопривреде, шумарства и самосталних занимања.

Одредбом члана 33. став 1. Закона прописано је да лице чији укупан промет добара и услуга, осим промета опреме и објека-

та за вршење делатности (у даљем тексту: укупан промет), у претходних 12 месеци није већи од 2.000.000 динара, односно ако при отпочињању или у току обављања делатности процени да у наредних 12 месеци неће остварити укупан промет већи од 2.000.000 динара (у даљем тексту: мали обvezник), не обрачунава ПДВ за извршен промет добра и услуга.

Мали обvezник нема право исказивања ПДВ у рачунима или другим документима, нема право на одбитак претходног пореза и није дужан да води евиденцију прописану овим законом (став 2. члана 33. Закона).

Одредбом члана 38. став 1. Закона прописано је да је обvezник који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 2.000.000 динара дужан да, најкасније до истека првог рока за предају периодичне пореске пријаве, поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу.

Сагласно одредби члана 9. став 1. Закона, Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом у циљу обављања послова државне управе, нису обvezници у смислу овог закона ако обављају промет добра и услуга изван делокруга органа, односно у циљу обављања послова државне управе.

Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом у циљу обављања послова државне управе обvezници су ако обављају промет добра и услуга изван делокруга органа, односно ван обављања послова државне управе, а који су опорезиви у складу са Законом (члан 9. став 2. Закона).

Према томе, Република и њени органи обvezници су ПДВ ако обављају промет у смислу члана 8. ст. 1. и 2. и члана 9. ст. 2. Закона, при чему за ова лица постоји обавеза подношења евиденционе пријаве ако тај промет у претходних 12 месеци прелази износ од 2.000.000 динара.

При томе, продаја основних средстава предузећима за откуп секундарних сировина, као и поклањање основних средстава буџетским корисницима, која су преузета Закључком о преузи-

мању имовине коју користи НБЈ-ЗОП донетим од стране Владе РС, по нашем мишљењу, не сматрају се трајном активношћу Управе за трезор у смислу члана 8. ст. 1. и 2. и члана 9. ст. 2. Закона.

У складу с наведеним законским одредбама, ако Управа за трезор није обvezник ПДВ, у том случају за промет – продају основних средстава предузећима за откуп секундарних сировина и поклањање основних средстава буџетским корисницима не постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ.

6. Порески третман продаје производног погона од стране једног предузећа другом предузећу

(Мисиљење Министарства финансија, бр. 413-00-01025/2006-04 од 20.9.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Одредбом члана 6. став 1. тачка 1) Закона прописано је да се прометом добара и услуга не сматра пренос целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, ако је стицалац порески обvezник или тим преносом постане порески обvezник и ако продужи да обавља исту делатност.

Одредбом члана 2. Правилника о утврђивању преноса целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, који се не сматра прометом добара и услуга у смислу Закона о ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 67/05, у даљем тексту: Правилник) прописано је да се прометом добара и услуга који, у смислу члана 6. став 1. тачка 1) Закона, не подлеже ПДВ сматра пренос целокупне имовине код статусне промене привредног друштва и промене правне форме привредног друштва, у складу са законом којим се уређују привредна друштва, односно у поступку редовног промета, ликвидације и стечаја.

Сагласно одредбама члана 3. став 1. Правилника, прометом добара и услуга који, у смислу члана 6. став 1. тачка 1) Закона, не подлеже ПДВ сматра се пренос дела имовине:

- 1) код статусне промене привредног друштва, у складу са законом којим се уређују привредна друштва;
- 2) у поступку редовног промета, ликвидације и стечаја, а који чини техничко-технолошку целину (производни погон, производна линија и сл.).

Пренос права располагања само на поједином добру које се налази у оквиру техничко-технолошке целине из става 1. тачка 2) овог члана не сматра се преносом дела имовине у смислу члана 6. став 1. тачка 1) Закона, односно у смислу става 1. овог члана (члан 3. став 2. Правилника).

У складу с наведеним одредбама Закона и Правилника, пренос дела имовине, у конкретном случају продаја производног погона од стране једног предузећа другом предузећу, не сматра се прометом добара и услуга у смислу члана 6. став 1. тачка 1) Закона, под условом да је стицалац порески обvezник или да је тим преносом постао порески обvezник, као и под условом да је ово предузеће продужило да обавља исту делатност коју је обављао преносилац.

7. Обавеза исправке одбитка претходног пореза за набављени објекат за вршење делатности – стан у случају када обvezник ПДВ изврши промет тог стана у послу размене (пренос права својине на стану физичком лицу на име обештећења за непокретност која се руши ради изградње новог објекта за обављање делатности – магацин и паркинг)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-2615/2005-04 од 20.9.2006. год.)

Одредбом члана 28. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05) прописано је да право на одбитак претходног пореза обvezник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку

опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуге:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу са чланом 24. овог Закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обvezник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обvezника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом, или докуменат о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је primalaц или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Према ставу 3. истог члана Закона, у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. члана 28. Закона обvezник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обvezника у промету;
- 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1-3. овог члана.

У складу с наведеним одредбама Закона, а уз испуњење прописаних услова, обvezник ПДВ који по пореској стопи од 18% набави стан за обављање делатности у оквиру које врши промет добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза, има право да ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету за први пренос права располагања на стану као економски дељивој целини у оквиру новоизграђеног грађевинског објекта, одбије као претходни порез.

Одредбом члана 25. став 2. тачка 3) Закона прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза, тј. да се ПДВ, између осталог, не плаћа на промет објекта, осим првог преноса права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, или економски дељивим целинама у оквиру тих објекта.

Одредбом члана 32. став 1. Закона прописано је, између осталог, да је обвезник који је остварио право на одбитак претходног пореза при набавци објекта за вршење делатности дужан да изврши исправку одбитка претходног пореза ако престане да испуњава услове за остваривање овог права, и то у року краћем од десет година од момента прве употребе објекта.

Према одредби става 2. истог члана Закона, исправка одбитка претходног пореза врши се за период који је једнак разлици између рока из става 1. овог члана и периода у којем је обвезник испуњавао услове за остваривање права на одбитак претходног пореза.

У складу с наведеним законским одредбама, обвезник ПДВ који је набавио објекат за вршење делатности – стан, по пореској стопи од 18%, нема обавезу да приликом промета тако набављеног стана у послу размене за другу непокретност обрачуна и плати ПДВ, с обзиром да је за овај промет прописано пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза. Међутим, у том случају обвезник ПДВ дужан је да изврши исправку одбитка претходног пореза у складу с одредбама члана 32. Закона и одредбама Правилника о утврђивању опреме и објекта за вршење делатности и о начину спровођења исправке одбитка претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности (“Сл. гласник РС”, бр. 67/05), имајући у виду да промет стана уз пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза доводи до престанка испуњености услова за остваривање права на одбитак претходног пореза прописаног одредбом члана 28. став 1. Закона.

8. Могућност остваривања пореског ослобођења за промет јединствених туристичких услуга које туристичке агенције пружају међународним организацијама, у конкретном случају ОУН

(Мишиљење Министарства финансија, бр. 413-00-1060/2006-04 од 18.9.2006. год.)

Одредбом члана 24. став 1. тачка 16) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да се ПДВ не плаћа на добра и услуге намењене за:

- (1) службене потребе дипломатских и конзуларних представништава;
- (2) службене потребе међународних организација, ако је то предвиђено међународним уговором;
- (3) личне потребе страног особља дипломатских и конзуларних представништава, укључујући и чланове њихових породица;
- (4) личне потребе страног особља међународних организација, укључујући чланове њихових породица, ако је то предвиђено међународним уговором.

Могућност остваривања наведеног пореског ослобођења, тј. пореског ослобођења са правом на одбитак претходног пореза односи се на промет добра и услуга за који постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ, као и обавеза исказивања ПДВ у рачуну или другом документу који служи као рачун.

Одредбама члана 35. Закона прописан је посебан поступак опорезивања за промет јединствене туристичке услуге који врши туристичка агенција у оквиру којег туристичка агенција обрачунава и плаћа ПДВ на основицу коју чини разлика између укупне накнаде коју плаћа путник и стварних трошкова које туристичка агенција плаћа за претходне туристичке услуге, уз одбитак ПДВ који је садржан у тој разлици, а за који у рачунима или другим документима који служе као рачун не исказује ПДВ који би био предмет пореског ослобођења.

Према томе, за промет јединствене туристичке услуге коју туристичка агенција пружа међународним организацијама и страном особљу међународних организација, укључујући и ОУН, не постоји законска могућност за остваривање пореског ослобођења.

9. Право на одбитак ПДВ на увоз добара који је накнадно плаћен по решењу надлежног царинског органа за накнадну наплату мање плаћеног ПДВ при увозу добара

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01036/2006-04 од 14.9.2006. год.)

Сагласно одредби члана 27. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) претходни порез је износ ПДВ обрачунат у претходној фази промета добара и услуга, односно плаћен при увозу добара, а који обvezник може да одбије од ПДВ који дугује.

Одредбом члана 28. став 1. Закона право на одбитак претходног пореза обvezник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објекта за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објекта, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу са чланом 24. овог Закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обvezник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обvezника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом, или докуменат о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се

потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Према ставу 3. истог члана Закона, у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. члана 28. Закона обvezник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обvezника у промету;
- 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

У складу с наведеним одредбама Закона, а уз испуњење прописаних услова, обvezник ПДВ има право да ПДВ који је платио по решењу надлежног царинског органа за накнадну наплату мање плаћеног ПДВ при увозу добара одбије од ПДВ који дuguје, у пореском периоду у којем је плаћен накнадно утврђени износ ПДВ.

10. Порески третман донације коју, у виду ПВЦ столарије, даје предузеће из Ваљева за опремање зграде Специјалне школе у Косовској Митровици

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1050/2006-04 од 13.9.2006. год.)

Одредбом члана 61. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05) прописано је да ће Влада Републике Србије уредити извршавање овог закона на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244.

Влада Републике Србије донела је Уредбу о извршавању Закона о порезу на додату вредност на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН („Сл. гласник РС“, бр. 15/05, у даљем тексту: Уредба), у којој је, у члану 10. ст. 1. и 2, прописано да се на промет домаћих добара који изврше обvezници ПДВ са територије

Републике ван АПКМ на територију АПКМ, ПДВ не плаћа, а да обвезнici ПДВ имају право на одбитак претходног пореза у складу са Законом, под условом да су добра отпремљена на територију АПКМ, уз Образац ЕЛ-Евиденциони лист који попуњава надлежна организациона јединица Пореске управе (у даљем тексту: Посебно одељење).

Сагласно ставу 3. истог члана Уредбе, пре попуњавања Евиденционог листа из става 2. овог члана, обвезнici ПДВ дужан је да Посебном одељењу достави рачун, односно други документ о промету добара, који садржи: назив, адресу и ПИБ обвезнika – издаваоца рачуна; место и датум издавања и редни број рачуна; назив и адресу примаоца рачуна; врсту, количину, цену по јединици мере и вредност добара.

Као докази да су добра из става 1. овог члана отпремљена на територију АПКМ служе: Евиденциони лист оверен од стране Посебног одељења; извод из пословног рачуна обвезнika ПДВ да је за промет добара извршен пренос новчаних средстава са пословног рачуна примаоца добара на пословни рачун обвезнika ПДВ – испоручиоца добара и доказ о извршеној продаји девиза Народној банци Србије, односно оствареној динарској противвредности од продаје тих девиза, ако је за испоручена добра извршено плаћање у девизама.

Према томе, када се ради о отпремању добара која су предмет донације, у конкретном случају ПВЦ столарије за опремање зграде Специјалне школе у Косовској Митровици, коју поклања предузеће из Ваљева, ПДВ се не плаћа, при чему није потребно обезбедити доказ да је извршен пренос новчаних средстава са пословног рачуна примаоца добара на пословни рачун обвезнika ПДВ – испоручиоца добара и доказ о извршеној продаји девиза Народној банци Србије, односно о оствареној динарској противвредности од продаје тих девиза, већ само Евиденциони лист оверен од стране Посебног одељења.

Напомињемо да обвезнici ПДВ који врши промет добара са територије Републике ван АПКМ на територију АПКМ, према

одредби члана 11. Уредбе, уз пореску пријаву ПДВ доставља надлежном пореском органу податке о прометима добра на Обрасцу КМПДВ – Подаци о извршеним прометима са територије Републике ван АПКМ на територију АПКМ и прометима са територије АПКМ на територију Републике ван АПКМ.

11. Могућност ослобађања од плаћања царине и ПДВ на увоз моторног возила Citroen Jumper CBI 33 MN 2.2 HDI, са 8+1 седишта, за потребе Спортског ауто-мото савеза Србије

(Мисије Министарства финансија, бр. 413-00-01012/2006-04 од 13.9.2006. год.)

1. Одредбама члана 193. став 1. тачка 4. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05) прописано је да су ослобођена од плаћања увозних дажбина лица, осим физичких, која се баве научном, образовном, културном, спортском, рекреативном, хуманистичком, верском делатношћу, техничком културом, уметношћу, делатностима заптице природе и културних добара и контролом квалитета животне средине – на робу која се не производи у Србији, а служи непосредно за обављање тих делатности, осим алкохола и алкохолних пића, дуванских производа и путничких моторних возила.

С обзиром да је путничко моторно возило за које се тражи ослобођење од плаћања увозних дажбина регистровано на 8+1 седиште, оно се, према Закону о Царинској тарифи („Сл. гласник РС“, бр. 62/05), сматра путничким моторним возилом. Из овог разлога, а имајући у виду одредбе члана 193. став 1. тачка 4. Царинског закона, не може да се користи повластица ослобођења од плаћања увозних дажбина на увоз предметног возила.

2. Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука

добра и пружање услуга које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добра у Републику.

Сагласно одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добра у царинско подручје Републике.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добра и услуга или увоз добра износи 18%.

У складу с наведеним одредбама Закона, на увоз предметног моторног возила ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи од 18%, с обзиром да за увоз овог добра одредбом члана 26. Закона није прописано пореско ослобођење.

12. Право на рефакцију ПДВ представништава страних лица

(Мишиљење Министарства финансија, бр. 413-00-283/2006-04 од 8.9.2006. год.)

Одредбом члана 53 став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да ће се рефакција ПДВ извршити страном обvezнику, на његов захтев, ако је платио рачун и ако су испуњени услови под којима обvezник може остварити право на одбитак претходног пореза у складу с овим законом, под условом да страни обvezник:

- 1) не врши промет добра и услуга у Републици;
- 2) пружа само услуге које су, у складу са чланом 24. став 1. тач. 1) и 8) овог закона, ослобођене пореза;
- 3) врши само превоз путника који, у складу са чланом 49. став 6. овог закона, подлеже појединачном опорезивању пореза.

Према одредби става 2. истог члана Закона, рефакција ПДВ врши се под условима узајамности.

У складу с наведеним законским одредбама, страним обvezником сматра се лице које на територији Републике Србије

нема седиште или сталну пословну јединицу, односно пребивалиште или боравиште, а које у странију држави има статус обвезника ПДВ, односно другог облика пореза на потрошњу.

Одредбом члана 9. став 2. тачка 2) Закона о спољнотрговинском пословању („Сл. гласник РС“, бр. 101/05) прописано је да је представништво издвојен, правно зависан организациони део оснивача који на територији Републике обавља претходне и припремне радње у вези са закључењем уговора и који не може да закључује уговоре, осим за сопствене потребе.

Према одредби члана 4. ст. 1. и 2. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02, 43/03 и 84/04), стална пословна јединица је свако стално место пословања преко којег нерезидентни обвезник обавља делатност, а нарочито: огранак; погон; представништво; место производње, фабрика или радионица; рудник, каменолом или друго место експлоатације природног богатства, као и стално или покретно градилиште, грађевински или монтажни радови, ако трају дуже од шест месеци, и то једна од више изградњи или монтажа које се упоредо обављају, или неколико изградњи или монтажа које се обављају без прекида једна за другом.

Ставом 3. истог члана Закона прописано је да ако лице, засупајући нерезидентног обвезника, има и врши овлашћење да закључује уговоре у име тог обвезника, сматра се да нерезидентни обвезник има сталну пословну јединицу у погледу послова које засупник врши у име обвезника.

Стална пословна јединица не постоји ако нерезидентни обвезник обавља делатност преко комисионара, брокера или било ког другог лица које, у оквиру властите делатности, послује у своје име, а за рачун обвезника (члан 4. став 4. Закона).

Према ставу 5. члана 4. Закона, сталну пословну јединицу не чини ни:

1) држање залиха робе или материјала који припадају нерезидентном обвезнику искључиво у сврху складиштења, приказивања или испоруке, као ни коришћење просторија искључиво за то намењених;

2) држање залиха робе или материјала који припадају нерезидентном обvezнику искључиво у сврху прераде у другом предузећу или од стране предузетника;

3) држање сталног места пословања искључиво у сврху набављања робе или прикупљања информација за потребе нерезидентног обvezника, као ни у сврху обављања било које друге активности привременог или помоћног карактера за потребе нерезидентног обvezника.

Сагласно одредби члана 4. став 1. Правилника о поступку остваривања права на повраћај ПДВ и о начину и поступку рефакције ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 107/04 и 65/05), лица из члана 53. Закона оставарују право на рефакцију, у складу са Законом, на основу захтева потписаног од стране овлашћеног лица који се подноси Централни Пореске управе у саставу Министарства финансија (у даљем тексту: Централа).

Страни обvezници који имају право на рефакцију ПДВ подносе захтев једном годишње, а најкасније до 30. јуна текуће године, за добра и услуге набављене у Републици Србији (у даљем тексту: Република) у претходној календарској години (став 2. члана 4. Правилника).

У складу са ст. 3. и 4. истог члана Правилника, захтев за рефакцију ПДВ подноси се на Обрасцу РЕФ 1 – Захтев страног обvezника за рефакцију, а уз овај захтев Централни се доставља и:

1) потврда о регистрацији за ПДВ, односно други облик пореза на потрошњу, издата од стране пореског органа државе у коме се налази седиште страног обvezника (оригинал и оверен превод);

2) оригинални и копије плаћених рачуна о набављеним добрима или коришћеним услугама у Републици, по којима је обрачунат и плаћен ПДВ.

Према ст. 5 и 6. истог члана Правилника, Централа, након извршене провере испуњености услова за рефакцију, решењем одлучује о захтеву у року од 15 дана од дана подношења захтева и у року од 15 дана од дана достављања решења врши рефакцију

ПДВ, а оригинале рачуна, односно докумената из става 4. овог члана, оверене од стране Централе, доставља подносиоцу захтева, заједно са решењем.

У сладу с наведеним законским и подзаконским одредбама, а уз испуњење услова узајамности и услова прописаних Правилником, страни обvezник који на територији Републике Србије не врши промет добара и услуга, пружа само услуге које су, у складу са чланом 24. став 1. тач. 1) и 8) Закона о ПДВ, ослобођене пореза, односно врши само превоз путника који у складу са чланом 49. став 6. овог закона подлеже појединачном опорезивању превоза, има право на рефакцију ПДВ обрачунатог и исказаног у рачуну добављача, односно пружаоца услуга, у складу са Законом, за набавку добара и услуга, укључујући и набавку добара и услуга за потребе свог представништва на територији Републике Србије, по основу које би домаћи обvezник могао да оствари право на одбитак претходног пореза.

При томе, напомињемо да услови за остваривање права на рефакцију, прописани одредбама члана 53. став 1. тач. 1), 2) и 3), не морају бити кумулативно испуњени.

Пореска управа – Централа проверава испуњеност услова за рефакцију и решењем одлучује о захтеву у року од 15 дана од дана подношења захтева. Ако су испуњени сви прописани услови, рефакција ПДВ врши се у року од 15 дана од дана достављања решења.

13. Могућност ослобођења од плаћања ПДВ на промет услуга које се наплаћују путем улазница за Фестивал глумачких остварења домаћег играног филма

(Мисије Министарства финансија, бр. 413-00-0797/2006-04 од 4.9.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05) прописано је да

су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 23. став 1. Закона, општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Одредбом става 2. тачка 12а) истог члана Закона прописано је да се по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује промет услуга које се наплаћују путем улазница за биоскопске и позоришне представе, сајмове, циркусе, забавне паркове, концерте (музичке догађаје), изложбе, спортске догађаје, музеје и галерије, ботаничке баште и зоолошке вртove, ако промет ових услуга није ослобођен ПДВ.

Сагласно наведеним законским одредбама, на промет услуга које се наплаћују путем улазница за Фестивал глумачких остварења домаћег играног филма ПДВ се обрачунава и плаћа по посебној стопи од 8%, с обзиром да за промет ових услуга одредбама чл. 24-25. Закона није прописано пореско ослобођење.

14. Порески третман давања на коришћење пословног простора без накнаде

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-2341/2006-04 од 4.9.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

Са прометом услуга уз накнаду, у складу с одредбом члана 5. став 4. тачка 3) Закона, сматра се свако друго пружање услуга без накнаде.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добра и услуга или увоз добра износи 18%.

Сагласно наведеним законским одредбама, када обвешник ПДВ даје на коришћење пословни простор без накнаде, ради се о промету услуга без накнаде за који постоји обавеза обрачуна и плаћања ПДВ. У том случају, основицу за обрачун ПДВ, према одредбама члана 18. ст. 1. и 2. Закона, чини цена коштанаја те или сличне услуге, без ПДВ, у моменту извршења промета услуге. Ценом коштанаја наведене услуге сматра се износ укупних трошкова које обвешник ПДВ – власник пословног простора има по основу пружања ове услуге (амортизација пословног простора, трошак за струју, воду, комуналне услуге и др.).

15. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ на увоз путничког аутомобила марке Peugeot коју српском православном манастиру у земљи поклања Српска православна црква из Брисела

(Милијење Министарства финансија, бр. 413-00-0795/2005-04 од 4.9.2006. год.)

Одредбом члана 26. став 1. тачка 1а) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да се ПДВ не плаћа на увоз добра која се увозе на основу уговора о донацији или као хуманитарна помоћ.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01 и 36/02), државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Одредбом члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописано је да донације и хуманитарна помоћ могу бити у роби, осим дувана и дуванских производа, алкохолних пића и

путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

У складу с наведеним законским одредбама, на увоз путничког аутомобила марке Peugeot коју српском православном манастиру у земљи поклања Српска православна црква из Брисела ПДВ се обрачунава и плаћа, с обзиром да према одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи путнички аутомобили не могу бити предмет уговора о донацији на основу којих се може остварити пореско ослобођење.

16. Право на измену – смањење пореске основице из разлога плаћања пре уговореног рока (тзв. каса сконто) у случају када обvezник ПДВ – продавац изврши испоруку добара другом обvezнику ПДВ – купцу који за набављена добра нема право на одбитак претходног пореза

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0962/2006-04 од 4.9.2006. год.)

Одредбом члана 17. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05) прописано је да је пореска основица код промета добара и услуга износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обvezник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Према одредби члана 21. став 1. Закона, ако се измене основица за промет добара и услуга који је опорезив ПДВ, обvezник који је испоручио добра или услуге дужан је да износ ПДВ који дугује по том основу исправи у складу са изменом.

Одредбом става 3. истог члана Закона прописано је да ако се основица накнадно измени – смањи, обvezник који је извршио промет добара и услуга може да измени износ ПДВ само ако

обveznik коме је извршен промет добра и услуга исправи одбитак претходног ПДВ и ако о томе писмено обавести испоручиоца добра и услуга.

Према ставу 4. истог члана Закона, ако је испорука добра и услуга извршена обvezнику који нема право на одбитак претходног ПДВ, односно лицу које није обvezник ПДВ, измену из става 3. овог члана обveznik може да изврши ако поседује документ о смањењу накнаде за извршени промет добра и услуга тим лицима.

У складу с наведеним законским одредбама, у случају када обvezник ПДВ – продавац изврши промет добра другом обvezнику ПДВ – купцу, који за набављена добра нема право на одбитак претходног пореза, при чему купац изврши плаћање пре уговореног рока на основу чега остварује накнадни попуст у цени (тзв. каса сконто), обvezник ПДВ – продавац има право да смањи пореску основицу, а самим тим и износ ПДВ обрачунатог за извршени промет добра, под условом да поседује документ о смањењу накнаде за извршени промет добра (нпр. уговор којим је предвиђено одобрење попуста и књижно одобрење о висини одобреног попуста). У овом случају измена пореске основице није условљена достављањем докумената од стране купца продавцу.

17. Право на одбитак претходног пореза по основу набавке новог путничког возила за обављање rent-a-car делатности

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0715/2006-04 од 4.9.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добра и пружање услуга које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добра у Републику.

Према одредби члана 28. став 1. Закона, прописано је да право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објекта за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добра и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу са чланом 24. овог Закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом или докуменат о извршеном увозу добра, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. члана 28. Закона обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добра и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;
- 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добра.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1-3. овог члана.

Према одредби члана 29. став 1. тачка 2) Закона, обвезник нема право на одбитак претходног пореза по основу набавке и увоза путничких аутомобила, мотоцикала, пловних објекта и ваздухоплова, резервних делова, горива и потрошног материјала за

њихове потребе, као и изнајмљивања, одржавања, поправки и других услуга које су повезане са коришћењем ових превозних средстава.

Одредбом става 2. истог члана Закона прописано је да, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, обvezник има право на одбитак претходног пореза ако превозна средства и друга добра користи искључиво за обављање делатности промета и изнајмљивања наведених превозних средстава и других добара, као и превоза лица и добара или обуку возача за управљање наведеним превозним средствима.

У складу с наведеним законским одредбама, а уз испуњење прописаних услова, обvezник ПДВ који обавља rent-a-car делатност има право на одбитак претходног пореза по основу куповине новог путничког аутомобила који набавља за потребе обављања rent-a-car делатности, а који је обрачунат и исказан у рачуну претходног учесника у промету.

Лице које обавља rent-a-car делатност, а није обvezник ПДВ, при куповини новог путничког аутомобила који набавља за потребе обављања rent-a-car делатности не може остварити пореско ослобођење, нити право на одбитак претходног пореза обрачунатог и исказаног у рачуну продавца.

18. Порески третман добара – хуманитарне помоћи (одећа, обућа, хигијенски пакети, играчке и сл.) која, као донацију, добија Дом за децу и омладину од физичког лица из Абу Дабија

(Мишиљење Министарства финансија, бр. 413-00-1000/2006-04 од 4.9.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 26. став 1. тачка 1а) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији, односно као хуманитарна помоћ.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01, 36/02 и 101/05), државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна претпријета, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Одредбом члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописано је да донације и хуманитарна помоћ могу бити у роби, осим дувана и дуванских производа, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

У складу с наведеним законским одредбама, на увоз добара (одећа, обућа, хигијенски пакети, играчке и сл.) – хуманитарне помоћи коју добија Дом за децу и омладину од физичког лица из Абу Дабија ПДВ се не плаћа, под условом да се увоз добара врши за рачун ове установе, што значи да је Дом за децу и омладину у Јединственој царинској исправи за стављање робе у слободан промет, тј. увоз добара, издатој у складу с царинским прописима, наведен као власник добара која се увозе, као и под условом да се увоз у свему врши према одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи. Надлежни царински орган утврђује да ли се увоз врши у складу с поменутим законом.

19. Порески третман увоза добара намењених научно-истраживачком и образовном раду која, као донацију, добија Факултет заштите на раду од фирме из Аустрије

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-971/2006-04 од 4.9.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту:

Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 26. став 1. тачка 1а) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији, односно као хуманитарна помоћ.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01, 36/02 и 101/05), државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Одредбом члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописано је да донације и хуманитарна помоћ могу бити у роби, осим дувана и дуванских производа, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

У складу с наведеним законским одредбама, на увоз добара намењених научно-истраживачком и образовном раду која, као донацију, добија Факултет заштите на раду од фирме из Аустрије ПДВ се не плаћа, под условом да се увоз добара врши за рачун овог факултета, што значи да је Факултет заштите на раду у Јединственој царинској исправи за стављање робе у слободан промет, тј. увоз добара, издатој у складу с царинским прописима, наведен као власник добара која се увозе, као и под условом да се увоз у свему врши према одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи. Надлежни царински орган утврђује да ли се увоз врши у складу с поменутим законом.

20. Право на одбитак претходног пореза за добра и услуге које обvezник ПДВ – предузетник набавља у циљу изградње објекта за

**вршење делатности, при чему одобрење за изградњу овог објекта
гласи на физичко лице – власника предузетничке радње**

(Мисијење Министарства финансија, бр. 413-00-615/2006-04 од 1.9.2006. год.)

Према одредби члана 28. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон), право на одбитак претходног пореза обvezник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски деливих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добра и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу са чланом 24. овог Закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обvezник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обvezника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом или докуменат о извршеном увозу добра, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. члана 28. Закона обvezник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добра и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обvezника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1-3. овог члана.

Одредбом члана 48. став 1. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“, бр. 125/04) прописано је да је предузетник, у смислу овог закона, физичко лице које је регистровано и које ради стицања добити у виду занимања обавља све законом дозвољене делатности, укључујући уметничке и старе занате.

Према одредби члана 49. Закона о привредним друштвима, предузетник одговара за све обавезе из обављања делатности целокупном имовином.

Предузетник обавља делатност под својим личним именом, именом неког другог лица или под неким посебним пословним именом, у складу с овим законом (члан 50. став 1. Закона о привредним друштвима).

У складу с наведеним законским одредбама, а уз испуњење прописаних услова, обvezник ПДВ – предузетник има право на одбитак претходног пореза за добра и услуге које набавља у циљу изградње објекта за вршење делатности у оквиру које врши промет добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза, и у случају када одобрење за изградњу објекта за вршење делатности гласи на име физичког лица – власника предузетничке радње, а не на предузетничку радњу.

При томе, напомињемо да обvezник ПДВ – предузетник који у року краћем од десет година од момента прве употребе објекта за вршење делатности престане да испуњава услове за остваривање права на одбитак претходног пореза, дужан је да изврши исправку одбитка претходног пореза у складу с одредбама члана 22. Закона и одредбама Правилника о утврђивању опреме и објеката за вршење делатности и о начину спровођења исправке одбитка претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности („Сл. гласник РС“, бр. 67/05).

21. Да ли се новчана средства која предузеће остварује од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије на име прераде отпада животињског порекла урачунају у основицу за обрачун ПДВ?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0949/2006-04 од 25.8.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Пренос новчаних средстава није предмет опорезивања ПДВ, под условом да се тај пренос не врши у циљу испуњења обавезе плаћања промета добара или услуга.

Према одредби члана 5. став 3. тачка 2) Закона, прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и пружање услуга уз накнаду на основу прописа државних органа, органа територијалне аутономије или локалне самоуправе.

Сагласно одредби члана 17. став 1. Закона, пореску основицу код промета добара и услуга чини износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обvezник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

У складу с наведеним законским одредбама, новчана средства која предузеће остварује од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде за промет услуге прераде отпада животињског порекла која се врши у складу са Наредбом о предузимању мера за спречавање појаве, откривање, спречавање ширења, сузбијање и искорењивање трансмисивних спонгиоформних енцефалопатија („Сл. гласник РС“, бр. 17/06), на основу уговора закљученог са Министарством пољопривреде, шумарства и

водопривреде, из којег за предузеће произилази обавеза прераде одређене количине отпада животињског порекла, а за Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде обавеза плаћања одређеног новчаног износа по том основу, сматрају се накнадом за промет наведене услуге. У том случају, основицу за обрачун ПДВ чини износ накнаде у коју није укључен ПДВ.

22. Порески третман промета услуга исхране и смештаја које Министарство унутрашњих послова пружа својим запосленима, полазницима образовних програма и корисницима по уговору

(Мисије Министарства финансија, бр. 413-00-0320/2006-04 од 24.8.2006. год.)

1. Одредбом члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да Република, њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом у циљу обављања послова државне управе нису обvezници у смислу овог закона ако обављају промет добара и услуга из делокруга органа, односно у циљу обављања послова државне управе.

Према одредби члана 3. Закона о министарствима („Сл. гласник РС“, бр. 19/04, 84/04 и 79/05), Министарство унутрашњих послова обавља послове државне управе који се односе на: заштиту живота, личне и имовинске безбедности грађана; спречавање и откривање кривичних дела и проналажење и хватање учнилаца кривичних дела и њихово привођење надлежним органима; одржавање јавног реда и мира; обезбеђивање зборова и других окупљања грађана; обезбеђивање одређених личности и објекта, укључујући и страна дипломатска и конзуларна представништва на територији Републике Србије; безбедност, регулисање и контролу саобраћаја на путевима; безбедност државне границе и контролу преласка границе и кретања и боравка у граничном појасу; боравак странаца; промет

и превоз оружја, муниције, експлозивних и одређених других опасних материја; заштиту од пожара; држављанство; јединствени матични број грађана; пребивалиште и боравиште грађана; личне карте; путне исправе; међународну помоћ и друге облике међународне сарадње у области унутрашњих послова; обучавање кадрова; управно решавању у другостепеном поступку по основу прописа о избеглицама, као и друге послове одређене законом.

Сагласно одредби члана 153. став 1. Закона о полицији („Сл. гласник РС“, бр. 101/06), под стручним оспособљавањем и усавршавањем за потребе полиције, у смислу овог закона, подразумева се стицање и унапређивање знања, вештина, ставова и понашања, односно повећање ефикасности и ефективности у обављању полицијских послова.

Одредбом става 3. истог члана Закона о полицији прописано је да се стручно оспособљавање и усавршавање из става 1. овог члана спроводи у за то образованим унутрашњим организационим јединицама Министарства унутрашњих послова, а појединачни облици и у другим организационим јединицама.

Према ставу 4. истог члана Закона о полицији, у току стручног оспособљавања полазницима се обезбеђују исхрана и смештај, као и друга права која одреди министар у акту из става 2. тачка 3) овог члана.

Одредбом члана 3. став 1. Правилника о услугама исхране и смештаја у Министарству унутрашњих послова („Сл. гласник РС“, бр. 53/06) прописано је да Министарство унутрашњих послова пружа услуге исхране и смештаја својим запосленима и полазницима образовних програма и без остваривања допунских средстава, у складу са законом.

Ставом 2. истог члана Правилника прописано је да су услуге исхране и смештаја чијим пружањем Министарство унутрашњих послова не остварује допунска средства:

- исхрана и смештај ученика – кадета Средње школе унутрашњих послова;
- исхрана и смештај полазника основних курсева које орга-

низује Министарство у циљу оспособљавања својих запослених;

- исхрана и смештај полазника специјалистичких и стручних курсева, семинара и обука које организује Министарство у циљу стручног оспособљавања, образовања и усавршавања својих запослених;
- исхрана и смештај запослених ангажованих на посебним, специјалним и ванредним безбедносним пословима и задацима;
- исхрана и смештај запослених у приправности;
- исхрана запослених у отежаним условима рада.

У складу с наведеним законским и подзаконским актима, када Министарство унутрашњих послова пружа услуге исхране и смештаја полазницима образовних програма (ученицима – кадетима Средње школе унутрашњих послова, полазницима основних курсева које организује Министарство унутрашњих послова у циљу оспособљавања својих запослених, као и полазницима специјалистичких и стручних курсева, семинара и обука које организује Министарство унутрашњих послова у циљу стручног оспособљавања, образовања и усавршавања својих запослених), ПДВ се не обрачунава и не плаћа, с обзиром да се ове активности, према нашем мишљењу, врше у циљу обављања послова државне управе.

2. Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом у циљу обављања послова државне управе обvezници су ако обављају промет добара и услуга изван делокруга органа, односно ван обављања послова државне управе, а који су опорезиви у складу са Законом (члан 9. став 2. Закона).

Када се ради о промету услуга исхране и смештаја које Министарство унутрашњих послова пружа својим запосленима и корисницима по уговору у складу с одредбама чл. 2. и 3. став 2. ал. 4-6. Правилника о услугама исхране и смештаја у Министарству унутрашњих послова, мишљења смо да се промет наведених услуга врши ван обављања послова државне управе.

23. Право на одбитак претходног пореза за набавку добара и услуга који се користе за пружање услуге организовања семинара, при чему се услуга организовања семинара наплаћује у виду котизације

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0984/2006-04 од 23.8.2006. год.)

Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон), у члану 28. став 1, прописано је да право на одбитак претходног пореза обvezник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објекта за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката (објекти за вршење делатности), односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу са чланом 24. овог Закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према ставу 2. истог члана Закона, обvezник може да оствари ако поседује:

- 1) рачун издат од стране другог обvezника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом
- 2) документат о извршном увозу добра, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обvezник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обvezника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1-3. овог члана.

У складу с наведеним законским одредбама, а уз испуњење прописаних услова, обvezник ПДВ који пружа услугу организовања семинара и ту услугу од учесника семинара наплаћује у виду котизације, има право да ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету, односно плаћен при увозу, одбије од ПДВ који дугује (нпр. ПДВ обрачунат за промет угоститељских услуга – смештај и исхрана учесника, услуга штампања материјала за семинар и др.).

24. Порески третман услуга превоза које су у непосредној вези са транзитом добара

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0750/2005-04 од 22.8.2006. год.)

Према одредби члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон), предмет опорезивања ПДВ су испорука добара и пружање услуга које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Одредбом члана 24. став 1. тачка 8) Закона прописано је да се ПДВ не плаћа на превозне и остале услуге које су у непосредној вези са извозом, транзитом или привременим увозом добара, осим услуга које су ослобођене од ПДВ без права на порески одбитак у складу са овим законом.

Према одредби члана 11. став 1. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05, 68/05 и 58/06, у даљем тексту: Правилник), пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 8) Закона за превозне и остале услуге које су у непосредној вези са транзитом добра обvezник може да оствари ако поседује:

- 1) документ на основу којег се врши услуга превоза, односно документ о врсти услуге и износу споредних трошкова (уговор, рачун и др.);
- 2) документ о извршеној услуги превоза (CMR, СМ, манифест и др.);
- 3) оригинал или оверену копију ТИР карнета или ATA карнета којима се доказује да су добра у поступку транзита превозним средствима.

Сагласно наведеном, а уз испуњење прописаних услова, на промет услуге превоза која је у непосредној вези са транзитом добра, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, а обvezник ПДВ има право на одбитак претходног пореза по том основу.

25. Порески третман промета услуге израде „пилот“ пројекта Програма одређивања стања, површине, дрвне запремине и прираста за приватне шуме на територији општине Жагубица коју ЈП „Србијашуме“ пружа Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0901/2006-04 од 21.8.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон)

прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

У члану 17. став 1. Закона прописано је да је пореска основица код промета добара и услуга износ накнаде (у новцу, стварима, или услугама) коју обvezник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

У смислу наведених законских одредби, на накнаду за промет услуге израде „пилот“ пројекта Програма одређивања стања, површине, дрвне запремине и прираста за приватне шуме на територији општине Жагубица коју ЈП „Србијашуме“ пружа Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи од 18%, а обvezник ПДВ има право на одбитак претходног пореза по основу пружања ове услуге, у складу са Законом.

26. Опорезивање промета грађевинских објеката

(Милијене Министарства финансија, бр. 413-00-00667/2006-04 од 21.8.2006. год.)

Према наводима из захтева, ЈП „Нишстан“ и „Ударник комерц“ д.о.о. закључили су Уговор о заједничком инвестирању у припреми и изградњи објекта, при чему одобрење за изградњу објекта гласи на ЈП „Нишстан“. Након тога, „Ударник комерц“

д.о.о., као уступилац, и „Симимпекс“ д.о.о., као пријемник, закључили су Уговор о уступању уговора о заједничком инвестирању у припреми и изградњи објекта, уз сагласност ЈП „Нипстан“, као и Уговор о заједничкој изградњи и Уговор о грађењу.

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон о ПДВ) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу с одредбом члана 4. став 1. Закона о ПДВ, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

У складу с одредбом става 3. тачка 6) истог члана Закона о ПДВ, прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима.

Сагласно наведеним законским одредбама, када обvezник ПДВ – грађевинско предузеће, на основу уговора названог уговор о заједничком инвестирању у припреми и изградњи објекта закљученог са инвеститором – лицем које има право коришћења грађевинског земљишта и на које гласи грађевинска дозвола, гради грађевински објекат од сопственог материјала, у том случају обvezник ПДВ – грађевинско предузеће врши промет добара у смислу члана 4. став 3. тачка 6) Закона о ПДВ.

Одредбом члана 4. став 3. тачка 7) Закона о ПДВ прописано је да се прометом добара, у смислу овог закона, сматра

и први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката.

Према одредби члана 2. тачка 30) Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 47/03), инвеститором се сматра лице за чије потребе се гради објекат, односно које финансира изградњу објекта и на чије име се издаје одобрење за изградњу.

У смислу наведених законских одредаба, сматрамо да код уговора названог уговор о заједничком инвестирању у припреми и изградњи објекта, код којег на једно лице гласи грађевинска дозвола, а друго лице финансира изградњу објекта, оригинарно право својине на грађевинском објекту има носилац права коришћења грађевинског земљишта и права грађења објекта на том земљишту, тј. лице на које гласи грађевинска дозвола, док лице које финансира изградњу објекта изводи право својине од лица на које гласи грађевинска дозвола. Према томе, мишљења смо да, из аспекта Закона о ПДВ и подзаконских аката, први пренос права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту или економски дељивој целини у оквиру тог објекта, који се врши на основу наведеног уговора, врши инвеститор – лице на које гласи грађевинска дозвола.

Одредбом члана 4. став 3. тачка 8) Закона о ПДВ прописано је да се прометом добара, у смислу овог закона, сматра и размена добара за друга добра или услуге.

Сагласно одредби члана 17. став 4. Закона о ПДВ, ако накнада или део накнаде није изражен у новцу, већ у облику промета добара и услуга, основицом се сматра тржишна вредност тих добара и услуга на дан њихове испоруке, у коју није укључен ПДВ.

Са становишта овог закона, а према нашем мишљењу, тржишном вредношћу добара, односно услуга сматра се цена по

којој се таква или слична добра, односно услуге у моменту промета могу продати, односно пружити лицу са којим испоручилац добара, односно пружалац услуга није у односу који би могао довести до утврђивања вредности добара, односно услуга на основу субјективних критеријума.

Правна природа уговора, па и уговора названог уговор о заједничком инвестирању у припреми и изградњи објекта, не одређује се према називу уговора, већ према правима и обавезама које из тог уговора произилазе за уговорне стране.

Према томе, када грађевинско предузеће – лице које финансира изградњу објекта и инвеститор – лице на које гласи грађевинска дозвола закључе уговор о заједничком инвестирању у припреми и изградњи објекта, на основу којег грађевинско предузеће врши испоруку грађевинског објекта инвеститору, а инвеститор, зауврат, изврши први пренос права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту или економски дељивој целини у оквиру тог објекта грађевинском предузећу, сматра се да су, из аспекта Закона о ПДВ и подзаконских аката, извршена два промета. Наиме, извршена је размена грађевинског објекта као добра за први пренос права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту или економски дељивој целини у оквиру тог објекта.

У конкретном случају, мишљења смо да на основу уговора названог уговор о заједничком инвестирању у припреми и изградњи објекта између ЈП „Нишстан“ и „Симимпекс“ д. о. о., „Симимпекс“ д. о. о врши услугу испоруке грађевинског објекта ЈП „Нишстан“, а ЈП „Нишстан“, зауврат, врши први пренос права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту, односно економски дељивим целинама у оквиру тог објекта „Симимпексу“ д.о.о.

27. Докази потребни за остваривање пореског ослобођења за добра која су послата или отпремљена на територију Републике Црне Горе закључно са 7. јулом 2006. године

(Мишиљење Министарства финансија, бр. 413-00-00667/2006-04 од 21.8.2006. год.)

Одредбом члана 24. став 1. тач. 2) и 3) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза, тј. да се ПДВ не плаћа на промет добара која обвезник, односно инострани прималац или треће лице, по његовом налогу, шаље или отпрема у иностранство.

Према одредби члана 3. став 1. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05, 68/05 и 58/06), пореско ослобођење из члана 24. став 1. тач. 2) и 3) Закона за добра која се шаљу или отпремају у иностранство (у даљем тексту: извоз добара), обвезник може да оствари ако поседује извозну декларацију, односно оверену копију извозне декларације о извршеном извозу добара издату у складу с царинским прописима.

Одредбама члана За ст. 1. и 2. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05 и 68/05), које су се примењивале до 8. јула 2006. године, тј. до дана ступања на снагу Правилника о изменама и допунама Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 58/06), било је прописано да пореско ослобођење из члана 24. став 1. тач. 2) и 3) Закона за добра која се

шалу или отпремају у Републику Црну Гору, обvezник ПДВ може да оствари под условом да су добра отпремљена на територију Републике Црне Горе, при чему су као докази да је извршено отпремање добра служили:

- 1) Евиденциона јединствена царинска исправа издата у складу с царинским прописима (у даљем тексту: Евиденциона пријава);
- 2) извод из пословног рачуна обvezника ПДВ да је за отпремљена добра извршен пренос новчаних средстава са пословног рачуна примаоца добра на пословни рачун обvezника ПДВ – испоручиоца добра;
- 3) копија документа којим се потврђује да је извршено царинање добра на територији Републике Црне Горе у којем је исказан ПДВ или утврђено пореско ослобођење, издатог од стране царинског органа у складу с царинским прописима Републике Црне Горе;
- 4) доказ о извршеној продаји девиза Народној банци Србије, односно оствареној динарској противвредности од продаје тих девиза.

Сагласно наведеном, за слање или отпремање добра у Републику Црну Гору, закључно са 7. јулом 2006. године, пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза обvezник може да оствари ако поседује наведене доказе.

При томе, напомињемо да када се ради о испуњености услова прописаног одредбом члана За став 2. тачка 4) Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05 и 68/05), према нашем мишљењу, услов се сматра испуњеним независно од тога да ли су девизе продате Народној банци Србије или некој пословној банци.

28. Порески третман путничког возила које Српска православна црквена општина добија као донацију из иностранства

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-0270/2006-04 од 16.8.2006. год.)

Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон), у члану 3, прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Одредбом члана 7. Закона прописано је да је увоз сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Према одредби члана 26. тачка 1а) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији односно као хуманитарна помоћ.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01 и 36/02), државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Одредбом члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописано је да донације и хуманитарна помоћ могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

У складу с наведеним законским одредбама, на увоз моторног возила које Српска православна црквена општина добија из иностранства ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи ПДВ од 18%.

29. Порески третман услуге превоза путника између насељених места две или више општина

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0791/2006-04 од 20.7.2006. год.)

Према одредби члана 23. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Одредбом члана 23. став 2. тачка 12) Закона прописано је да се по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује промет комуналних услуга.

Сагласно одредби члана 12. тачка 4) Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04, 130/04, 140/04 и 65/05), комуналним услугама, у смислу члана 23. став 2. тачка 12) Закона, а у складу са законом којим се уређују комуналне делатности, сматра се превоз путника у градском саобраћају.

Законом о комуналним делатностима („Сл. гласник РС“, бр. 16/97 и 42/98), у члану 5. тачка 4), прописано је да се комуналним делатностима сматра превоз путника у градском саобраћају, односно превоз путника на подручју града и другог насеља, као и превоз између насељених места на територији града, односно другог насеља у општини трамвајима, тролејбусима и аутобусима.

Према одредби члана 14. став 1. Закона о превозу у друмском саобраћају („Сл. гласник РС“, бр. 46/95, 66/01, 61/05, 91/05 и 62/06), линијски превоз путника обавља се као:

1) градски превоз – на територији града, односно насељеног места;

2) приградски превоз – између два или више насељених места на територији општине, односно града;

3) међумесни превоз – између насељених места две или више општина;

4) међурепублички превоз – превоз између насељених места на територији Републике Србије и Републике Црне Горе коришћењем аутобуских станица, без могућности коришћења аутобуских стајалишта.

У складу с наведеним законским одредбама, обвезник ПДВ који пружа услугу превоза путника између насељених места две или више општина (међумесни превоз), у конкретном случају на релацији Ужице – Пожега, дужан је да на накнаду за пружену услугу превоза обрачунава и плати ПДВ по општој стопи од 18%.

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Порез на поклон непокретности (стана) коју физичко лице поклања Београдском универзитету

(Мишиљење Министарства финансија, бр. 430-01-00240/2006-04 од 6.9.2006. год.)

Према одредби члана 14. став 1. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01...135/04) порез на наслеђе и поклон плаћа се на права на непокретности из члана 2. став 1. тач. 1) до 5) Закона које наследници, односно поклонопримци наслеђују, односно приме на поклон.

Поклоном, у смислу Закона, не сматра се пренос без накнаде права на непокретностима и покретним стварима из члана 14. ст. 1. до 4. Закона на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са прописима којима се уређује порез на додату вредност, независно од постојања уговора о поклону (члан 14. став 6. Закона).

Према томе, код преноса без накнаде права својине на непокретности (на који се не плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност), плаћа се порез на наслеђе и поклон, осим у случајевима за које је Законом прописано право на пореско ослобођење.

Одредбом члана 15. став 1. Закона прописано је да је обvezник пореза на наслеђе и поклон резидент и нерезидент Републике који наследи или на поклон прими право из члана 14. ст. 1. и 2. Закона, на непокретности која се налази на територији Републике.

Према одредби члана 33. став 1. Закона о високом образовању („Сл. гласник РС“, бр. 76/05), универзитет је самостална високошколска установа која у обављању делатности обједињује образовни и научноистраживачки, стручни, односно уметнички рад, као компоненте јединственог процеса високог образовања.

Непокретности и друга имовина стечена на основу завештања и поклона својина су високошколске установе која је ту имовину стекла (члан 39. став 4. Закона о високом образовању).

Према томе, на поклон права својине на непокретности (конкретно – стану) који физичко лице (које није обvezник ПДВ) учини Београдском универзитету плаћа се порез на поклон по стопи од 5% на тржишну вредност поклоњене непокретности (на дан настанка пореске обавезе, коју утврђује надлежни порески орган), као пореску основицу.

Обvezник пореза на поклон је Београдски универзитет као поклонопримац.

2. Моменат од којег почиње да тече обавеза плаћања пореза на пренос апсолутних права када се лице на које је пренето апсолутно право – купац непокретности уговором обавезало да плати порез на пренос апсолутних права

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00228/2006-04 од 4.9.2006. год.)

Одредбом члана 25. став 1. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04) прописано је да је обvezник пореза на пренос апсолутних права продавац, односно преносилац права из чл. 23. и 24. Закона.

Лице на које је пренето апсолутно право, које се уговором обавезало да плати порез на пренос апсолутних права, јемчи солидарно за плаћање тог пореза (члан 42. став 2. Закона).

Порез на пренос апсолутних права плаћа се у року од 15 дана од дана достављања решења (члан 40. Закона).

Дакле, прдавац, односно преносилац права је порески обvezник, независно од чињенице да ли је купац односно стицалац права уговором преузео пореску обавезу плаћања пореза на пренос апсолутних права.

С обзиром да је рок за извршење обавезе одређен Законом, у односу на пореског обvezника као лице чија је то обавеза, те да се вольом странака не може мењати ни порески обvezник, ни законски рок за измирење пореске обавезе, сматрамо да је рок за плаћање пореза на пренос апсолутних права – 15 дана од дана достављања решења пореском обvezнику, односно солидарном јемцу – као дужнику истог реда (са обvezником) за плаћање пореза по овом основу.

3. Порески третман размене права својине на непокретностима

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00232/2006-04 од 1.9.2006. год.)

Одредбом члана 28. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04) прописано је да када се једно право на непокретности на територији Републике Србије размењује за друго истородно апсолутно право на непокретности на тој територији, пореску основицу чини разлика тржишних вредности права која се размењују.

Према томе, у случају размене права својине на становима који се налазе на територији Републике Србије (у конкретном случају станови у Приштини и Београду), основицу пореза на пренос апсолутних права чини разлика тржишних вредности права која се размењују.

Кад се апсолутно право преноси по основу уговора о размени између два лица, обвезнинк пореза је преносилац права веће тржишне вредности (члан 25. став 6. Закона).

4. Обавеза плаћања пореза на имовину у случају промене имаоца права својине по основу решења о наслеђивању

(Мисиљење Министарства финансија, бр. 430-03-000250/2006-04 од 1.9.2006. год.)

Одредбом члана 2. ст. 1. и 3. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04) прописано је да се порез на имовину плаћа на следећа права на непокретности:

- 1) право својине;
- 2) право плодоуживања;
- 3) право употребе и право становаштва;
- 4) право временског коришћења (тајм-шеринг);
- 5) право закупа стана или стамбене зграде у складу са законом којим је уређено становаштво, за период дужи од једне године или на неодређено време;
- 6) право коришћења градског грађевинског, односно јавног грађевинског земљишта или осталог грађевинског земљишта у државној својини, површине преко 10 ари.

У случају кад на непокретности постоји неко од права из става 1. тач. 2) до 6) овог члана, порез на имовину плаћа се на то право, а не на право својине.

Према одредби члана 4. став 1. Закона, обвезнинк пореза на имовину на права из члана 2. Закона је правно и физичко лице које је ималац тих права на непокретности које се налазе на територији Републике Србије.

С тим у вези, порез на имовину на право својине на непокретности (у конкретном случају, кући која је наслеђена од оца) обвезнинк је дужан да плаћа све док је власник те непокретности, уколико на њој није у корист других лица конституисано неко

од права: право плодоуживања, право употребе и право становања, право временског коришћења (тајм-шеринг) или право дугорочног закупа стана или стамбене зграде у складу са законом којим је уређено становање, односно уколико Законом о порезима на имовину није прописано право на пореско ослобођење.

У том смислу, ако је физичко лице власник две куће на којима нису конституисана наведена права у корист других лица, у обавези је да на обе куће плаћа порез на имовину (осим у случају да оствари право на пореско ослобођење).

Чињеница да промене имаоца права својине на кући по основу решења о наслеђивању нису спроведене у одговарајућим јавним књигама (како је наведено у захтеву „кућа која је наслеђена од покојног оца још се води на очево име, а сина дуже порезом“), није од утицаја на чињеницу да је син стицањем својине на кући постао и обvezник пореза на ту имовину.

5. Порески третман поклона – донације у новцу коју прима основна школа на основу Споразума о локалним донацијама закљученим између Савета министара Србије и Црне Горе и Владе Савезне Републике Немачке

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00731/2006-04 од 1.9.2006. год.)

1. Закон о основама пореског система („Сл. гласник РС“, бр. 30/96 ... 23/02) престао је да важи даном ступања на снагу Закона о престанку важења појединих закона („Сл. гласник РС“, бр. 135/04), тј. 29. децембра 2004. године.

2. Према одредби члана 14. став 3. закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04) порез на наслеђе и поклон плаћа се и на наслеђени, односно на поклон примљени готов новац, штедне улоге, депозите у банкама, новчана потраживања, права интелектуалне својине, уделе у правном лицу,

хартије од вредности, право својине на употребљаваном моторном возилу, употребљаваном пловном објекту, односно употребљаваном ваздухоплову на сопствени погон, осим државног, и друге покретне ствари.

Поклоном, у смислу Закона, не сматра се пренос без накнаде права на непокретностима и покретним стварима из ст. 1. до 4. овог члана на који се плаћа порез на додату вредност, у складу с прописима којима се уређује порез на додату вредност, независно од постојања уговора о поклону (члан 14. став 6. Закона).

Према одредби члана 20. Закона, порез на поклон не плаћа се на новац, права, односно ствари из члана 14. став 3. Закона, уколико је појединачна тржишна, односно номинална вредност предмета опорезивања, односно његов појединачни износ мањи од 9.000 динара.

На поклон – донацију у новцу (на који се не плаћа порез на додату вредност у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност) порез на поклон се плаћа када његов појединачни износ није мањи од 9.000 динара, осим у случајевима за које је Законом прописано право на пореско ослобођење.

Осим тога, ратификовани међународни уговори и општеприхваћена правила међународног права имају примат над правом Србије и Црне Горе и правом држава чланица.

Дакле, порез на поклон се не плаћа уколико је конкретним међународним уговором прописано да се по основу донације која је њиме уређена порез не плаћа.

Закон о ратификацији Споразума између Савета министара Србије и Црне Горе и Владе Савезне Републике Немачке о техничкој сарадњи и помоћи објављен је у „Сл. листу СЦГ – Међународни уговори“, бр. 1/05.

Имајући у виду да је Споразум о локалним донацијама закључен на основу Споразума између Савета министара Србије и Црне Горе и Владе Савезне Републике Немачке о техничкој сарадњи и помоћи, а да тим споразумом ослобођење од плаћања пореза на поклон по том основу није изричито уговорено, сматрамо да се

на наведену донацију порез на поклон плаћа уколико се на конкретну донацију не плаћа порез на додату вредност.

3. Чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореске обавезе односно основа за ослобођење од плаћања пореза у сваком конкретном случају цени надлежни порески орган.

6. Порески третман стицања права својине на непокретности од акционарског друштва по основу уговора о откупу стана са правом дугорочног закупа

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00229/2006-04 од 29.8.2006. год.)

Према одредби члана 23. тачка 1), а у вези са чланом 2. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса права својине на непокретности уз накнаду. Одредбом члана 24а Закона прописано је да се преносом уз накнаду, у смислу Закона, не сматра пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност.

Према томе, на пренос уз накнаду права својине на непокретности – стану на који се не плаћа порез на додату вредност, плаћа се порез на пренос апсолутних права, осим у случајевима за које је Законом прописано право на пореско ослобођење.

Одредбом члана 31. став 1. тачка 4) Закона прописано је да се порез на пренос апсолутних права не плаћа кад физичко лице, откупом стамбене зграде или стана у друштвеној, односно државној својини са станарским правом, односно правом дугорочног закупа, стекне својину или сусвојину на тој згради или

стану, сразмерно учешћу друштвеног, односно државног капитала у укупном капиталу преносиоца права.

У конкретном случају, када физичко лице откупом стана са правом дугорочног закупа стекне својину на том стану од акционарског друштва као преносиоца права, порез на пренос апсолутних права се плаћа.

Уколико у укупном капиталу правног лица – преносиоца права учествује друштвени односно државни капитал, сразмерно учешћу друштвеног односно државног капитала у укупном капиталу преносиоца права обвезник може остварити право на пореско ослобођење, у складу с одредбом члана 31. став 1. тачка 4) Закона.

На постојање и висину пореске обавезе по уговору закљученом 6.6.2006. године није од утицаја чињеница да је у вези откупа предметног стана 1993. године био закључен уговор о откупу, који је одлуком суда поништен из разлога апсолутне нинштавости, као ни чињеница да су се купци из поништеног уговора сагласили да се купопродајна цена коју су платили по основу тог уговора (уместо повраћаја њима) урачуна на име откупне цене коју је дужан да плати купац из уговора закљученог 6.6.2006. године.

Наиме, уговор противан принудним прописима поништен правоснажном судском одлуком не производи правна дејства. Поред тога, пореска обавеза по основу уговора закљученог 6.6.2006. године настаје тог дана – уколико је пријављена пореском органу у року од 10 дана рачунајући од 6.6.2006. године (члан 20. став 1. Закона), што значи да се утврђивање пореске обавезе врши по основу прописа који су на снази у време њеног настанка (6.6.2006. године), осим ако је, у складу с уставом и законом, за поједине одредбе закона предвиђено да имају повратно дејство (члан 5. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији – „Сл. гласник РС“, бр. 80/02 ... 55/04).

Чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореске обавезе у сваком конкретном случају цени надлежни порески орган.

7. Порез на пренос апсолутних права приликом куповине имовине правног лица у стечају

(Мисиљење Министарства финансија, бр. 430-03-00180/2006-04 од 29.8.2006. год.)

1. Према одредби члана 23. став 1. тачка 1), а у вези са чланом 2. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ...135/04), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса права својине на непокретности уз накнаду.

Одредбом члана 24. тачка 2) Закона прописано је да се преносом уз накнаду, у смислу члана 23. Закона, сматра и пренос уз накнаду целокупне имовине правног лица у случају његове редовне продаје, ликвидације или стечаја.

Преносом уз накнаду, у смислу Закона, не сматра се пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност (члан 24а Закона).

Према одредби члана 25. став 5. Закона, у случају из члана 24. тач. 1), 2) и 3) Закона, обвезник пореза на пренос апсолутних права је лице на које се преноси апсолутно право.

Према томе, ако се на пренос уз накнаду целокупне имовине правног лица у случају његовог стечаја плаћа порез на додату вредност, на тај пренос не плаћа се порез на пренос апсолутних права.

Међутим, ако се на пренос уз накнаду целокупне имовине правног лица у случају његовог стечаја не плаћа порез на додату вредност, плаћа се порез на пренос апсолутних права, а обвезник је стицалац права (у конкретном случају купац).

Уколико у конкретном случају није реч о преносу целокупне имовине правног лица по основу стечаја, већ само појединих апсолутних права на тој имовини, порез на пренос апсолутних права плаћа се на пренос оних права из члана 23. Закона чији се пренос уз накнаду у конкретном случају врши (нпр. права на

непокретности, удела у правном лицу и хартија од вредности...), уколико се на тај пренос не плаћа порез на додату вредност.

Пореска обавеза настаје даном закључења уговора о преносу апсолутног права. Ако уговор о преносу апсолутног права није пријављен или је пријављен неблаговремено, сматраће се да је пореска обавеза настала даном сазнања надлежног пореског органа за пренос (члан 29. ст. 1. и 6. Закона).

Обvezник пореза на пренос апсолутних права дужан је да поднесе пореску пријаву, са тачним подацима, у року од 10 дана од дана настанка пореске обавезе са одговарајућом документацијом потребном за утврђивање пореске обавезе (члан 36. став 1. Закона).

Основица пореза на пренос апсолутних права је уговорена цена у тренутку настанка пореске обавезе, уколико није нижа од тржишне вредности. Уколико надлежни порески орган оцени да је уговорена цена нижа од тржишне, има право да у року од 20 дана од дана пријема пореске пријаве, поднете у складу с одредбом члана 36. став 1. Закона, односно од дана сазнања за пренос, утврди пореску основицу у висини тржишне вредности. Ако порески орган у року од 20 дана од дана пријема пореске пријаве, поднете у складу с одредбом члана 36. став 1. Закона, не утврди пореску основицу у висини тржишне вредности, пореску основицу чини уговорена цена (члан 27. став 3. Закона).

2. Према одредби члана 2. став 1. Закона, порез на имовину плаћа се на права на непокретностима: право својине, право плодоуживања, право употребе и право становаша, право временског коришћења по основу тајм-шеринга, право закупа стана или стамбене зграде у складу са законом којим је уређено становаше за период дужи од једне године или на неодређено време, право коришћења градског грађевинског, односно јавног грађевинског земљишта или осталог неизграђеног грађевинског земљишта у државној својини површине преко 10 ари.

Обавеза по основу пореза на имовину настаје даном стицања права, односно даном почетка коришћења, даном оспособљавања, даном издавања употребне дозволе или даном омогућавања коришћења имовине на други начин (члан 10. Закона).

На имовину коју стекне, започне или престане да користи у току године или му по другом основу настане или престане пореска обавеза, обвешник подноси пореску пријаву у року од 10 дана од дана настанка такве промене (члан 34. став 3. Закона).

Основица пореза на имовину код пољопривредног и шумског земљишта и других непокретности пореског обвешника који води пословне књиге је вредност непокретности утврђена у његовим пословним књигама, у складу с прописима, са стањем на дан 31. децембра године која претходи години за коју се утврђује и плаћа порез на имовину (члан 7. став 2. Закона).

Према томе, на права на непокретности из члана 2. Закона која је правно лице стекло, што подразумева и по основу куповине другог правног лица у стечају, пореска обавеза на имовину је настала. С тим у вези, правно лице је дужно да надлежном пореском органу поднесе пореску пријаву у року од 10 дана од дана настанка пореске обавезе.

8. Основица пореза на пренос апсолутних права на непокретности купљене на лицитацији

(Мишиљење Министарства финансија, бр. 430-01-00194/2006-04 од 29.8.2006. год.)

1. Одредбом члана 27. ст. 1, 2. и 3. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ...135/04) прописано је да је основица пореза на пренос апсолутних права уговорена цена у тренутку настанка пореске обавезе, уколико није нижа од тржишне вредности.

Уколико надлежни порески орган оцени да је уговорена цена нижа од тржишне, има право да у року од 20 дана од дана пријема пореске пријаве, поднете у складу с одредбом члана 36. став 1. Закона, односно од дана сазнавања надлежног пореског органа за пренос, утврди пореску основицу у висини тржишне вредности.

Ако порески орган у року из става 2. овог члана не утврди пореску основицу у висини тржишне вредности, пореску основицу чини уговорена цена.

Према томе, основица пореза на пренос апсолутних права је уговорена цена у тренутку настанка пореске обавезе:

- ако није нижа од тржишне вредности коју утврди надлежни порески орган, или
- ако порески орган пропусти да у прописаном року од 20 дана од дана пријема пореске пријаве, поднете у складу с одредбом члана 36. став 1. Закона, односно од дана сазнавања за пренос, утврди пореску основицу у висини тржишне вредности.

2. Напомињемо да је, сагласно члану 25. став 1. Закона, обvezник пореза на пренос апсолутних права продавац, односно преносилац права из чл. 23. и 24. Закона.

Купац непокретности је супсидијарни јемац за плаћање пореза на пренос апсолутних права (члан 42. став 1. Закона), а ако се уговором обавезао да плати порез на пренос апсолутних права – јемчи солидарно за плаћање тог пореза (члан 42. став 2. Закона).

9. Могућност ослобођења од плаћања пореза на имовину за објекат – локал који је оштећен у бомбардовању 1999. године

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00212/2006-04 од 29.8.2006. год.)

1. Са становишта примене Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04) постојање предмета

опорезивања, па и када је у питању порез на имовину у тзв. статици, нужна је претпоставка за утврђивање и наплату пореске обавезе. То значи да када престане да постоји предмет опорезивања, престаје и пореска обавеза по том основу.

Уколико имовина на којој су конституисана опорезива права из члана 2. став 1. Закона (нпр. право својине, право плодоуживања, право употребе, право становља и др.) није престала да постоји (већ је оштећена, односно њена вредност умањена), нити је имаоцу права на које се плаћа порез престало право које је предмет опорезивања, нема ни законског основа да престане пореска обавеза по том основу.

2. Промене у току године од значаја за висину пореске обавезе пореза на имовину не утичу на утврђену пореску обавезу за ту годину (члан 33. став 2. Закона).

Обвезник пореза на имовину који је поднео пореску пријаву није у обавези да за исту имовину подноси нову пријаву, осим у случају промене података садржаних у пријави који су од утицаја на висину пореске обавезе. Пријава се подноси у року од десет дана од дана настанка промене (члан 34. ст. 4. и 5. Закона).

Када је, као последица бомбардовања, дошло до оштећења имовине (у конкретном случају локала) на којој су конституисана права која су предмет опорезивања (нпр. право својине) и, с тим у вези, до промене тржишне вредности те имовине, порески обвезник има обавезу да поднесе „нову“ пореску пријаву како би се порез на имовину утврђивао у складу с изменењем тржишном вредношћу имовине, односно изменењем вредношћу непокретности у његовим пословним књигама, почев од наредне године од године у којој је дошло до оштећења те имовине.

Уколико то није учињено, нити је против решења о утврђивању пореза уложен правни лек, нема основа за отпис правоснажно утврђене, доспеле неизмирени обавезе по основу пореза на имовину и споредних пореских давања. Наиме, тешка

материјална ситуација пореског обвезнika, нити чињеница да порески обвезнik не остварујe приходе од имовине којa јe предмет опорезивањa, не представљa основ за ослобођeњe од плаћaњa порезa на имовинu.

3. Напомињемо да након адаптацијe сваког конкретнog објектa порески обвезнik имa обавезu да пореском органu поднесe „новu“ пореску пријавu у коjoj ћe исказати промене податакa којi су од утицајa на висинu пореске обавезe, сагласно измењеноj вредности након адаптацијe.

10. Порески третман поклона – наменске донације у опреми и новцу који Завод за културу Војводине добијa на основу уговора о донацији од иностраног донатора, склопљеног на основу Споразума између Савета министара СЦГ и Владе Словачке Републике о развојној сарадњи

(Мишљење Министарства финансијa, бр. 430-03-00213/2006-04 од 29.8.2006. год.)

Према одредби члана 14. став 3. Закона о порезима на имовинu („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04) порез на наслеђe и поклон плаћa сe и на наслеђени, односно на поклон примљени готов новац, штедне улогe, депозите у банкамa, новчана потраживањa, права интелектуалне својине, уделе у правном лицu, хартијe од вредности, право својине на употребљаваном моторном возилu, употребљаваном пlovном објектu, односно употребљаваном ваздухоплову на сопствени погон, осим државног, и друге покрстne ствари.

Поклоном, у смислу Закона, не сматра сe пренос без накнаде права на непокретностимa и покретним стваримa из ст. 1. до 4. овог члана на који сe плаћa порез на додату вредност, у складу

с прописима којима се уређује порез на додату вредност, независно од постојања уговора о поклону (члан 14. став 6. Закона).

Према одредби члана 20. Закона, порез на поклон не плаћа се на новац, права, односно ствари из члана 14. став 3. Закона уколико је појединачна тржишна, односно номинална вредност предмета опорезивања, односно његов појединачни износ мањи од 9.000 динара.

Према томе, на поклон – наменску донацију у опреми и новцу ради реализације одређеног пројекта на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност, порез на поклон се не плаћа.

На поклон – донацију у опреми и новцу ради реализације одређеног пројекта (на који се не плаћа порез на додату вредност у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност) порез на поклон се плаћа када његов појединачни износ није мањи од 9.000 динара, осим у случајевима за које је Законом прописано право на пореско ослобођење.

Напомињемо да ратификовани међународни уговори и општеприхваћена правила међународног права имају примат над правом Србије и Црне Горе и правом држава чланица.

С тим у вези, ако се на поклон – наменску донацију у опреми и новцу не плаћа порез на додату вредност, плаћа се порез на поклон када појединачна тржишна, односно номинална вредност предмета опорезивања, односно његов појединачни износ није мањи од 9.000 динара, осим ако уговор о донацији по основу којег је донација новца извршена има карактер ратификованог међународног уговора, уз услов да је тим уговором прописано да се по том основу порез не плаћа.

У конкретном случају, на поклон – наменску донацију у опреми и новцу који Завод за културу Војводине добија на основу уговора о донацији од иностраног донатора, ради реализације пројекта „Интерстничка комуникација путем медија“, порез на поклон

се не плаћа, ако се конкретним пројектом спроводи ратификовани Споразум између Савета министара СЦГ и Владе Словачке Републике о развојној сарадњи, којим је прописано да ће роба коју обезбеђују словачке организације у оквиру званичне помоћи у развоју према овом Споразуму бити ослобођена пореза у земљи кориснику, као и да новчана средства која је за корисника обезбедио Национални програм за званичну помоћ у развоју корисник не сме да користи за плаћање пореза у вези са њима.

Чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореске обавезе односно основа за ослобођење од плаћања пореза у сваком конкретном случају цени надлежни порески орган.

11. Право на пореско ослобођење од пореза на имовину, применом одредбе члана 12. став 1. тачка 9) Закона о порезима на имовину, за пословни простор и зграде у функцији прераде и замрзавања воћа и поврћа

(Мисије Министарства финансија, бр. 430-03-00190/2006-04 од 5.7.2006. год.)

Одредбом члана 12. став 1. тачка 9) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01...135/04) прописано је да се порез на имовину не плаћа на права из члана 2. Закона на непокретностима – економским зградама у пољопривреди.

Према одредби члана 11. став 3. Закона о пољопривредном земљишту („Сл. гласник РС“, бр. 49/92...и 14/2000) који уређује ту област, економским објектима који се користе за примарну пољопривредну производњу, односно који су у функцији примарне пољопривредне производе сматрају се објекти за смештај механизације, репроматеријала и готових производа, као и стаје за гађање стоке.

У смислу одредаба Закона о класификацији делатности у регистру разврставања („Сл. лист СРЈ“, бр. 31/96... и 74/99), пољопривреда је класификована и разврстана у сектору А у области 01, а у оквиру одговарајућих грана, група, односно подгрупа, где су у оквиру подсектора АА наведени називи и делатности пољопривреде.

С обзиром да се прерада и конзервирање воћа смрзавањем, сушењем, стављањем у уље или сирће ... не сматра пољопривредном делатношћу, већ прерађивачком индустријом (Сектор Г, Подсектор ГА), сматрамо да објекти који су у функцији прерађивачке индустрије немају карактер економских зграда у пољопривреди, у смислу члана 12. став 1. тачка 9) Закона, те нема основа да се на те непокретности, применом наведене одредбе, оствари право на ослобођење од плаћања пореза на имовину.

12. Могућност ослобођења од плаћања пореза на пренос апсолутних права код куповине стана у изградњи у случају када стан купује лице које је имало статус прогнаног лице из Републике Хрватске

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00726/2006-04 од 21.6.2006. год.)

Према одредби члана 23. став 1. тачка 1), а у вези с одредбом члана 2. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01...135/04), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду права својине на непокретности.

Преносом уз накнаду, у смислу Закона, не сматра се пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност (члан 24а Закона).

Дакле, на пренос уз накнаду права својине на непокретности – стану порез на пренос апсолутних права се плаћа сако ако овај пренос не подлеже плаћању пореза на додату вредност, у складу са Законом о порезу на додату вредност.

Према одредби члана 25. став 1. Закона о порезима на имовину, обvezник пореза на пренос апсолутних права је продавац, односно преносилац права из чл. 23. и 24. Закона.

Лице на које је пренето апсолутно право јемчи супсидијарно за плаћање пореза на пренос апсолутних права. Лице на које је пренето апсолутно право, које се уговором обавезало да плати порез на пренос апсолутних права, јемчи солидарно за плаћање тог пореза (члан 24. Закона).

Законом о порезима на имовину није прописано право на пореско ослобођење од плаћања пореза на пренос апсолутних права у случају када лице које је имало статус прогнаног лица из Републике Хрватске купује стан на територији Републике Србије, с обзиром да то лице као купац, по закону, није порески обvezник.

13. Порески третман стицања права својине на непокретности по основу правоснажног судског решења којим је општини, као законском наследнику, уручена заоставштина оставиоца који није имао других законских наследника

(Мисиљење Министарства финансија, бр. 430-03-00171/2006-04 од 29.5.2006. год.)

Према одредби члана 14. став 1. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04), порез на наслеђе и поклон плаћа се на права на непокретности из члана 2. став 1. тач. 1) до 5) Закона, које наследници, односно поклонопримци наслеђују, односно приме на поклон. Према одредби члана 2. став 1. тачка 1) Закона, право својине је предмет опорезивања.

Према томе, на наслеђе права својине на непокретности, у конкретном случају кући са кућиштем и двориштем, порез на наслеђе и поклон се плаћа, осим у случајевима за које је Законом прописано право на пореско ослобођење.

Одредбом члана 21. став 1. тачка 8) Закона прописано је да порез на наслеђе и поклон не плаћа Република Србија као наследник, односно поклонопримац.

Према одредби члана 21. Закона о наслеђивању („Сл. гласник РС“, бр. 46/95 и 101/03 – објављен 4.11.1995. године), Република Србија наслеђује ако оставилац нема других законских наследника. Република Србија се не може одрећи наслеђа. Заоставштина коју Република Србија наследи постаје државна имовина.

Одредбом члана 237. Закона о наслеђивању прописано је да ће се наслеђа отворена пре ступања на снагу тог закона расправити по прописима који су важили до дана његовог ступања на снагу.

Дакле, сва наслеђа отворена пре ступања на снагу Закона о наслеђивању, тј. отворена пре 5. маја 1996. године, расправљају се према одредбама Закона о наслеђивању („Сл. гласник СРС“, бр. 52/74, 1/80 и 25/82).

Према одредби члана 128. Закона о наслеђивању („Сл. гласник СРС“, бр. 52/74, 1/80 и 25/82), који се примењивао на расправу конкретне заоставштине (с обзиром да се наслеђује у часу смрти оставиоца), ако није познато да ли има наследника, суд ће огласом позвати лица која полажу право на наслеђе да се пријаве суду. Ако се по протеку године дана од објављивања огласа не појави ни један наследник, заоставштина се предаје надлежној скупштини општине, али се тиме наследник који би се појавио доцније не лишава права да му се преда заоставштина или део који му припада.

Одредбом члана 7. став 1. Устава Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 1/90) прописано је да је општина територијална јединица у којој се остварује локална самоуправа.

Имајући у виду да је општина територијална јединица Републике, да се у то време примењивао закон по коме се заоставштина без наследника предавала скупштини општине која није имала овлашћење да одбије пријем наслеђа (као што сада то не може учинити Република), да је заоставштина која је предавана општинској скупштини постајала друштвена својина (а сада државна својина), сматрамо да се применом одредбе члана 21. став 1. тачка 8) Закона порез на наслеђе и поклон не плаћа у случају када се заоставштина (коју чини право својине на непокретности) на основу правоснажног решења суда, у складу с прописима који су се примењивали на расправу конкретне заоставштине, уручује скупштини општине као законском наследнику.

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Утврђивање набавне цене хартија од вредности које се котирају на берзи за сврху утврђивања капиталног добитка

(Мисиљење Министарства финансија, бр. 430-07-246/2006-04 од 30.8.2006. год.)

Одредбом члана 74. став 4. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01... и 65/06) прописано је да се набавном ценом код хартија од вредности које су котиране на берзи сматра цена коју обвезник документује као стварно плаћену односно, ако то не учини, најнижа забележена цена по којој се трговало у периоду од годину дана који претходи продаји хартија од вредности.

Сагласно томе, уколико порески обвезник не документује стварно плаћену набавну цену хартија од вредности за сврху утврђивања капиталног добитка, набавном ценом сматраће се најнижа забележена цена по којој се трговало у периоду од годину дана који претходи продаји хартија од вредности.

2. Порески третман отпремнина и новчаних накнада које се исплаћују запосленима код престанка радног односа

(Мисиљење Министарства финансија, бр. 414-00-124/2006-04 од 28.8.2006. год.)

Одредбама члана 9. став 1. тач. 18) до 20) Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06 и 65/06) прописано је да се не плаћа порез на доходак грађана на примања остварена по основу:

1. отпремнине код одласка у пензију – до износа двоструке просечне месечне зараде по запосленом исплаћене у Републици према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике (тачка 18);

2. отпремнине, односно новчане накнаде које послодавац исплаћује запосленом за чијим радом је престала потреба, у складу са законом којим се уређују радни односи – до износа који је утврђен тим законом (тачка 19);

3. једнократне новчане накнаде које се исплаћују лицу коме престаје радни однос у процесу реструктуирања предузећа и припреме за приватизацију, стечај и ликвидацију, у складу са Одлуком о утврђивању Социјалног програма за запослене којима престаје радни однос у процесу реструктуирања предузећа и припреме за приватизацију, стечаја и ликвидације („Сл. гласник РС“, бр. 12/2002) – до износа утврђеног тим програмом, а за лица старија од 50 година живота без ограничења износа (тачка 20).

Наведене одредбе члана 9. став 1. тач. 18) и 20) Закона у примени су до 1. јануара 2007. године, с обзиром да су измене Законом о изменама и допунама Закона о порезу на доходак

грађана („Сл. гласник РС“, бр. 62/06) и од 1. јануара 2007. године применјиваће се новелиране одредбе тач. 18) и 20).

Наведене законске одредбе примењују се на следећи начин:

1. На отпремнину која се исплаћује запосленом код одласка у пензију до износа двоструке просечне месечне зараде запосленом исплаћене у Републици не обрачунава се и не плаћа порез на доходак грађана, сагласно члану 9. став 1. тачка 18) Закона.

На износ отпремнине која се запосленом исплаћује изнад прописаног неопорезивог износа из члана 9. став 1. тачка 18) Закона плаћа се порез на доходак грађана на друге приходе по члану 85. Закона, независно од права запосленог на отпремнину утврђеног у складу са Законом о раду („Сл. гласник РС“, бр. 24/05 и 61/05) и другим прописима, односно актима.

2. Пореско изузимање отпремнине, односно новчане накнаде из члана 9. став 1. тачка 19) Закона, односи се на отпремнину која се исплаћује запосленом за чијим је радом престала потреба услед технолошких, економских или организационих промена, а износ изузет од опорезивања одређује се у висини која је утврђена Законом о раду (као најниже право запосленог).

Према члану 158. Закона о раду послодавац је дужан да исплати отпремнину запосленом за чијим је радом престала потреба услед технолошких, економских или организационих промена или смањења обима послана (по члану 179. тачка 9), у висини која не може бити нижа од збира трећине зараде запосленог за сваку

навршеној години рада у радном односу за првих 10 година проведених у радном односу и четвртине зараде запосленог за сваку наредну навршеној години рада у радном односу преко 10 година проведених у радном односу.

Под зарадом у односу на коју се одређује висина отпремнице сматра се, према члану 159. Закона о раду, просечна месечна зарада запосленог исплаћена за последња три месеца која претходе месецу у којем се исплаћује отпремнина.

Дакле, наведени износ отпремнице због престанка рада запосленог, утврђен у складу са чланом 158. Закона о раду, у зависности од сваког конкретног случаја (навршеној години рада у радном односу, просечна месечна зарада), ослобођен је плаћања пореза сагласно члану 9. став 1. тачка 19) Закона.

На износ отпремнице, односно новчане накнаде која се запосленом исплаћује изнад неопорезивог износа утврђеног у складу са чланом 9. став 1. тачка 19) Закона и чланом 158. Закона о раду, плаћа се порез на доходак грађана по члану 85. Закона.

На износ отпремнице, односно новчане накнаде која се запосленом исплаћује сагласно члану 179. тачка 9) Закона о раду не обрачунавају се и не плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање.

3. Одредбом члана 9. став 1. тачка 20) Закона прописано је изузимање од плаћања пореза на једнократну новчану накнаду која се исплаћује лицу коме престаје радни однос у процесу реструктуирања предузећа и припреме за приватизацију, стечај и ликвидацију, у складу са Одлуком о утврђивању Социјалног програма за запослене којима престаје радни однос у процесу реструктуирања

предузећа и припреме за приватизацију, стечаја и ликвидације („Сл. гласник РС“, бр. 12/02) – до износа утврђеног тим програмом, а за лица старија од 50 година живота – без ограничења износа.

Одлуком о утврђивању Програма за решавање вишака запослених у процесу рационализације, реструктуирања и припреме за приватизацију („Сл. гласник РС“, бр. 64/05), којим је замењена и стављена ван снаге поменута Одлука из члана 9. став 1. тачка 20) Закона, у поглављу IV став 2. тач. 1) и 2) прописано је да запослени који је утврђен као вишак може да се определи за остваривање једног од права, које је за њега најповољније, и то за новчану накнаду у износу од 10 просечних зарада у привреди Републике, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике – за запослене који имају вишак од 10 година стажа осигурања, или новчану накнаду у висини динарске противвредности 100 евра по години стажа осигурања, по средњем курсу на дан достављања спискова вишака запослених од стране послодавца, уз могућност месечног усклађивања динарске противвредности износа новчане накнаде.

Дакле, сваки од наведених износа једнократне новчане накнаде (који је за запосленог повољнији), а који се исплаћује по Програму, представља, сагласно Закону, неопорезиви износ те накнаде. За лица старија од 50 година неопорезив је укупан износ једнократне новчане накнаде која се исплаћује као право по Програму, у складу са општим актима послодавца (може бити већи од износа из поглавља IV став 2. тач. 1) и 2) Програма).

На износ новчане накнаде која се запосленом исплаћује изнад неопорезивог износа, утврђеног у складу са чланом 9. став 1. тачка 20) Закона, плаћа се порез на доходак грађана по члану 85. Закона.

Како за јавна предузећа програм одобрава Влада РС на предлог Министарства рада, запошљавања и социјалне политике, за давање мишљења по питању да ли се конкретном случају ради о остваривању права запосленог на исплату једнократне новчане накнаде по Програму надлежно је поменуто министарство.

4. Сагласно члану 85. став 1. тачка 12) и став 3. и члану 86. Закона, на приходе који се исплаћују изнад прописаног неопорезивог износа из члана 9. став 1. тач. 18) до 20) Закона, осим за лица старија од 50 година, обрачунава се и плаћа порез на доходак грађана на друге приходе по стопи од 20%, на основицу коју чини бруто приход умањен за нормиране трошкове у висини од 20%.

У случају када је определјен нето износ отпремнине, односно новчане накнаде (у који није урачунат припадајући порез), ради утврђивања пореске основице врши се брутирање опорезивог нето износа по обрасцу: Бруто приход = Нето приход (износ) x 1,19047619.

5. За новчану накнаду, односно отпремнину која се исплаћује запосленом по основу споразумног престанка радног односа, у складу с одредбом члана 177. Закона о раду, а имајући у виду мишљење Министарства за рад и запошљавање бр.: 011-00-565/2003-02 од 1. октобра 2003. године, према којем таква исплата има карактер другог примања које представља зараду запосленог, то значи да примање по том основу подлеже плаћању пореза на доходак грађана на зараде, сагласно чл. 13, 14. и 16. Закона, као и доприноса за обавезно социјално осигурање у складу с одредбама чл. 7. до 9, 13, 36, 43, 44. и 51. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 61/05 и 62/06).

У случају када је определјен нето износ отпремнине, односно новчане накнаде (у који није урачунат припадајући порез и доприноси које плаћа запослени) по основу споразумног прекида радног односа, ради утврђивања пореске основице врши се брутирање наведеног примања (износа) по обрасцу: Бруто приход = Нето приход (износ) x 1,46842878.

6. Зараде, као и друге врсте прихода физичког лица, а које су предмет опорезивања порезом на доходак грађана приликом њиховог остваривања (умањени за плаћени порез и доприносе ако се плаћају), ако заједно са приходима по другим основама који улазе у основицу годишњег пореза прелазе прописани неопорезиви износ, подлежу плаћању и годишњег пореза на доходак грађана (на износ изнад неопорезивог износа), као додатног пореза, у складу с одредбама чл. 87. до 89. Закона.

Годишњи порез на доходак грађана плаћа се по стопи од 10%.

3. Порески третман затезне камате на име накнаде штете по основу изостале зараде као разлике зараде досуђене запосленом по основу судске пресуде у радном спору

(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-123/2006-04 од 22.8.2006. год.)

Законска (затезна) камата коју поред накнаде за изосталу зараду, односно разлику зараде у конкретном случају, оствари запослени у судском спору из радног односа, а која у својој суштини

превасходно представља накнаду штете у смислу чл. 277. и 278. Закона о облигационим односима („Сл. гласник СФРЈ“, бр. 29/78 ... и 57/89 и „Сл. лист СРЈ“, бр. 31/93...и 44/99), по нашем мишљењу не подлеже плаћању пореза на доходак грађана, сагласно члану 9. став 1. тачка 8) Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01... и 65/06).

Чланом 13. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 61/05 и 62/06) прописано је да основица доприноса за запослене и за послодавце је зарада, односно плата и накнада зараде, односно плате у складу са законом који уређује радне односе, општим актом и уговором о раду, односно решењем надлежног органа.

С обзиром да основицу доприноса за обавезно социјално осигурање за запослене и за послодавце чини зарада у смислу закона који уређује радне односе, то се са становишта обавезе плаћања доприноса као претходно поставља питање да ли затезна камата као накнада штете по основу изостале (изгубљене) зараде, односно разлике зараде, досуђена правоснажном судском пресудом, представља зараду у смислу Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр. 24/05 и 61/05). Како је тумачење одредаба Закона о раду у надлежности Министарства рада, запошљавања и социјалне политике, потребно је обратити се том министарству као ресорно надлежном за давање одговора по предметном питању.

ПОРЕЗ НА ПРЕМИЈЕ НЕЖИВОТНИХ ОСИГУРАЊА

1. Право Амбасаде СР Немачке и њеног особља на ослобађање од плаћања пореза на премије осигурања

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1004/2006-04 од 4.9.2006. год.)

Одредбом члана 1. став 1. Закона о порезу на премије неживотних осигурања („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да се овим законом уводи обавеза обрачунавања и плаћања пореза на премије осигурања које се остварују закључивањем и извршавањем уговора о пословима неживотног осигурања у Републици Србији.

Порез на премије осигурања, у складу с одредбом члана 6. став 1. Закона, не плаћа се на премије осигурања које се остварују закључивањем и извршавањем уговора о пословима неживотног осигурања, и то:

- 1) осигурање од последица незгоде;
- 2) осигурање од повреда на раду и професионалних оболења;
- 3) добровољно здравствено осигурање;
- 4) осигурање моторних возила које покрива штете на

моторним возилима на сопствени погон, односно губитак тих возила, чији су власници лица са утврђеним инвалидитетом;

- 5) осигурање стамбених кредита;
- 6) осигурање извозних кредита;
- 7) осигурање кредита грађана који се плаћају у ратама;
- 8) осигурање пољопривредних кредита.

Према одредби става 2. истог члана Закона, порез на премије осигурања не плаћају дипломатска и конзуларна представништва, под условом реципроцитета.

Законом није предвиђено ослобађање од плаћања пореза на премије осигурања за особље дипломатских и конзуларних представништава.

У складу с наведеним законским одредбама, Амбасада СР Немачке има право на ослобађање од плаћања пореза на премије осигурања за све послове неживотног осигурања, уколико је испуњен услов реципроцитета.

При томе, напомињемо да се порез на премије осигурања не плаћа на све послове животног осигурања.

ПОРЕЗИ НА УПОТРЕБУ, ДРЖАЊЕ И НОШЕЊЕ ДОБАРА

1. Могућност ослобађања од плаћања пореза на регистровано оружје

(Мисиљење Министарства финансија, бр. 430-03-00203/2006-04 од 29.8.2006. год.)

Према одредби члана 24. Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02, 43/04), порез на регистровано оружје плаћа се на регистровано оружје за које је издато одобрење за држање оружја: аутоматску и полуаутоматску пушку, односно на оружје за које је издан оружни лист за држање оружја за личну безбедност, односно дозвола за ношење оружја за личну безбедност.

Према одредби члана 25. став 1. тачка 4) Закона, порез на регистровано оружје не плаћа се на оружје које је обвезник добио као награду или приликом одласка у пензију, од Војске Југославије или Министарства унутрашњих послова, а највише на једно од

добијених регистрованих оружја за које је прописана најнижа висина пореза.

Дакле, када је регистровано оружје предмет опорезивања у смислу члана 24. Закона, право на ослобођење од плаћања пореза применом одредбе члана 25. став 1. тачка 4) Закона прописано је на једно од добијених оружја (за које је прописана најнижа висина пореза) од Војске Југославије или од Министарства унутрашњих послова – које је обвезник добио као награду или приликом одласка у пензију.

С тим у вези, ако се пружи доказ да је регистровано оружје из члана 24. Закона добијено као награда или приликом одласка у пензију, порез на регистровано оружје се не плаћа (највише на једно регистровано оружје за које је прописана најнижа висина пореза). У противном, порез на регистровано оружје се плаћа.

У сваком конкретном случају, на основу одговарајућег доказа о основу стицања оружја, порески орган утврђује чињенично стање од утицаја на остваривање права на пореско ослобођење од пореза на регистровано оружје применом одредбе члана 25. став 1. тачка 4) Закона.

2. Годишње усклађивање динарских износа пореза на употребу, држање и ношење добара на регистровано оружје

(Мишљење Министарства финансија, бр. 037-04-00087/2006-04 од 11.7.2006. год.)

Одредбом члана 23. став 1. Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара („Сл. гласник РС“, бр. 26/01...43/04)

прописано је да је обвезник пореза на регистровано оружје физичко и правно лице на које гласи оружни лист за држање оружја за личну безбедност, оружни лист за држање и ношење оружја, односно дозвола за ношење оружја за личну безбедност.

Према одредби члана 24. став 2. тачка 1) Закона, порез на оружје за које је издат оружни лист за држање оружја за личну безбедност се плаћа.

Сагласно члану 27а Закона, износ пореза прописан чланом 24. Закона се, за плаћање за сваку наредну годину, усклађује у децембру месецу стопом раста цена на мало за претходних дванаест месеци, према подацима републичке организације надлежне за послове статистике. При томе се усклађени износи заокружују тако што се износ до пет динара не узима у обзир, а износ преко пет динара заокружује на десет динара. Влада Републике Србије овлашћена је да објављује усклађене износе пореза.

Према тачки 4) Усклађених динарских износа пореза на употребу, држање и ношење добара („Сл. гласник РС“, бр. 112/05), за плаћање пореза за 2006. годину порез на регистровано оружје плаћа се у усклађеном годишњем износу од 1.720 динара.

Одредбом члана 25. Закона прописана су ослобођења од плаћања пореза на регистровано оружје.

Према томе, лице на које гласи оружни лист за држање оружја за личну безбедност обвезник је пореза на регистровано оружје и по том основу порез на регистровано оружје за 2006. го-

дину плаћа у износу од 1.720 динара, осим у случају ако, у складу са чланом 25. Закона, оствари право на пореско ослобођење.

На постојање и висину обавезе плаћања пореза на регистровано оружје није од утицаја тржишна вредност оружја за личну безбедност за које је издат оружни лист за држање оружја.

ТАКСЕ

1. Плаћање републичке административне таксе за оверу потписа родитеља на сагласност да њихова деца путују у иностранство на школска такмичења

(Мишљење Министарства финансија, бр. 434-02-47/2006-04 од 1.9.2006. год.)

Према тарифном броју 121. став 1. Тарифе републичких административних такси, која је саставни део Закона о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03...и 42/06) и тачки 1. подтачка 119) Усклађених динарских износа из Тарифе републичких административних такси („Сл. гласник РС“, бр. 42/06), за оверу потписа, преписа или аутентичности рукописа (од сваког полуtabaka оригиналa) плаћа се републичка административна такса у износу од 220 динара.

Одредбом члана 19. тачка 7) Закона прописано је да се не плаћа такса за списе и радње у вези са школовањем ученика и студената, стручним усавршавањем, односно преквалификацијом.

Са становишта примене Закона о републичким административним таксама, сматрамо да се упућивање ученика у инос-

транство (посредством школе о чијем се ученику ради) на школска такмичења која се организују у некој од образовних области која се учи у школама, сматра образовном активношћу везаном за школовање ученика.

У том смислу, сматрамо да се за оверу потписа родитеља на дату сагласност да њихова деца путују у иностранство на школска такмичења из образовне области која се учи у конкретној школи, посредством школе о чијем се ученику ради, републичка административна такса не плаћа.

2. Плаћање републичких административних такси за оверу потписа

(Мишљење Министарства финансија, бр. 434-02-00056/2006-04 од 24.8.2006. год.)

Тарифним бројем 1. тачка 1) Тарифе републичких административних такси, која је саставни део Закона о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03, 51/03-исправка, 61/05 и 101/05, у даљем тексту: Закон), а у вези са Усклађеним динарским износима из Тарифе републичких административних такси („Сл. гласник РС“, бр. 42/06), прописана је такса у износу од 150 динара за захтев за молбу и предлог, пријаву и други поднесак, ако Законом није друкчије прописано.

Истовремено, Тарифним бројем 121. став 1. прописано је да се за оверу потписа, преписа или аутентичности рукописа (од сваког полуtabaka оригиналa) плаћа републичка административна такса у износу од 220 динара.

Дакле, код овере потписа кумулативно се плаћају републичка административна такса на захтев по Тарифном броју 1.

тачка 1) и такса за оверу потписа по Тарифном броју 121. став 1. у прописаним износима, осим у случајевима за које је чл. 18. и 19. Закона прописано право на таксено ослобођење.

За оверу потписа два лица за сврху издавања визе за путовање у иностранство Законом није прописано таксено ослобођење.

3. Да ли Народна банка треба да плаћа републичке административне таксе?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 434-02-00029/2006-04 од 22.5.2006. год.)

Одредбом члана 18. тачка 2) Закона о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03...101/05) прописано је да се ослобађају плаћања таксе органи и организације Републике, аутономне покрајине и локалне самоуправе.

У Уставу Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 1/90), у одељку V Републички органи, одредбом члана 107. уређено је да Република Србија има Народну банку. Статус, организација, управљање и пословање Народне банке уређују се законом.

Према одредби члана 13. Закона за спровођење Уставне повеље државне заједнице Србија и Црна Гора („Сл. лист СЦГ“, бр. 1/03), даном ступања на снагу Уставне повеље савезни органи и организације побројани у тој одредби, где је под тачком 1. наведена Народна банка Југославије, постају органи државе чланице Србије и настављају рад у складу с прописима на основу којих су образовани, а који ће се примењивати на територији државе чланице Србије до доношења одговарајућих прописа државе чланице Србије.

Одредбом члана 2. став 2. Закона о Народној банци Србије („Сл. гласник РС“, бр. 72/03... и 85/05) прописано је да је Народна банка Србије самостална и независна у обављању функција утврђених овим и другим законом и да је за свој рад одговорна Народној скупштини Републике Србије.

Према томе, сматрамо да је Народна банка Србије, сагласно члану 18. тачка 2) Закона о републичким административним таксама, ослобођена плаћања републичких административних такси за списе и радње у управним стварима, као и за друге списе и радње код институција, државних органа и организација, органа територијалне аутономије и локалне самоуправе у вршњу поверилих послова и организација које врше јавна овлашћења.

ЦАРИНЕ

1. Да ли је приликом одобравања послова посредовања у спољнотрговинском пословању (реекспорт), сходно члану 71. став 1. тачка 2. Закона о спољнотрговинском пословању, потребно прилагати одобрење Владе, везано за нафту и нафтне деривате?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00294/2006-17 од 28.9.2006. год.)

Уредбом о посебним условима и начину увоза и прераде нафте односно нафтних деривата („Сл. гласник РС“, бр. 37/03...51/06) уређују се посебни услови и начин увоза, прераде и транзита нафте и увоза и транзита нафтних деривата.

С тим у вези, Министарство указује да се посао прераде робе спроводи сагласно одредбама члана 153. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03...62/06), односно да се роба ставља у поступак активног оплемењивања. Овај поступак се спроводи и кад се врши услуга прераде у име и за рачун страног лица власника робе и у случају када домаће лице обавља спољнотрговински посао реекспортне дораде тј. робу купује у иностранству, прерађује је у земљи и продаје другом лицу у иностранству.

Имајући у виду одредбе члана 5. став 3. и члана 7. Уредбе о посебним условима и начину увоза и прераде нафте односно нафтних деривата, мишљење овог министарства је да у овим случајеви-

ма нема потребе за доношењем решења Владе којим се одобрава транзит нафте и нафтних деривата, јер је систем контроле ове врсте спољнотрговинског посла дефинисан наведеним одредбама ове уредбе.

Спољнотрговински посао посредовања, који подразумева купопродају робе од једног страног лица и продају исте у непромењеном стању другом страном лицу, може да се одвија на један од следећих начина:

- без уласка робе на царинско подручје Србије, када се не испостављају царински документи;
- роба транзитира царинско подручје Србије и ставља се у царински поступак транзита;
- роба се од места уласка у царинско подручје Србије допрема до царинског складишта на територији Србије царинском исправом за транзит, након чега се ставља у царински поступак складиштења, а износи из царинског складишта ради извоза у трећу земљу царинском исправом за извоз.

Напомињемо да је за сваки од наведених царинских поступака потребно одобрење надлежног царинског органа. У случају поступка складиштења којим се фактички прекида поступак транзита, морају да буду испуњени сви законом прописани услови за стављање робе под царински надзор у царинско складиште чије отварање је одобрио царински орган (истовар робе, обезбеђење мере царинског надзора и подношење гаранције банке на име обезбеђења плаћања увозних дажбина и др.).

Без обзира на чињеницу да Уредба не дефинише поступак транзита, мишљења смо да је одобрење Владе из члана 13. став 1. Уредбе неопходно и у случају „директног“ транзита нафте и основних нафтних деривата преко територије Републике Србије, као и у случају када се тај транзит прекида стављањем робе у царински поступак складиштења.

При томе, није од утицаја врста спољнотрговинског посла због којег се врши транзит наведених производа.

2. Могућност царњења моторног возила марке Audi 80 регистрованог у Аустрији које је власник намеравао да оцарни 1996. године када му је украдено на територији СРЈ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00297/2006-17 од 22.9.2006. год.)

Одредбама члана 19. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05, 85/05, 62/06) прописано је, између остalog, да се за робу која се увози примењују прописи који важе на дан прихватања царинске декларације.

Имајући у виду наведено, као и да је један од прописа који се у конкретном случају примењује, Уредба о увозу моторних возила („Сл. гласник РС“, бр. 106/05), којом су прописани ближи услови за увоз моторних возила у Републику Србију, потребно је да предметно возило испуни услове предвиђене наведеном уредбом.

Напомињемо да је чланом 4. наведене уредбе прописано да може да се увезе возило ако је произведено у складу са условима прописаним нормом „Евро 3“, при чему контролу испуњености услова врши надлежни царински орган у спровођењу одговарајућег царинског поступка.

3. Могућност ослобођења од плаћања увозних дажбина на увоз резервних делова за LECO апарат који служи за научно-истраживачки рад у институту

(Мишљење Министарства финансија, бр. 483-00-00192/2006-17 од 22.9.2006. год.)

Чланом 193. став 1. тачка 4) Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05, 85/05, 62/06) прописано је да су ослобођена

од плаћања увозних дажбина лица, осим физичких, која се баве научном, образовном, културном, спортском, рекреативном, хуманитарном, верском делатношћу, техничком културом, уметношћу, делатностима заштите природе и културних добара и контролом квалитета животне средине – на робу која се не производи у Србији, а служи непосредно за обављање тих делатности, осим алкохола и алкохолних пића, дуванских производа и путничких моторних возила.

Имајући у виду наводе из дописа, као и мишљење Министарства науке и заштите животне средине да резервни делови који се увозе служе за научноистраживачки рад и потврду Привредне коморе Србије да се роба која се увози не производи у земљи, мишљења смо да Институт може да оствари право на ослобођење од плаћања увозних дажбина.

Ради коришћења повластице из члана 193. став 1. тачка 4) Царинског закона, према Уредби о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске robe и наплати царинског дуга („Сл. гласник РС“, бр. 127/03, 20/04, 24/04, 63/04, 104/04, 44/05, 71/05, 76/05, 106/05, 5/06, 47/06), члан 262, корисник повластице подноси царинском органу:

- 1) извод из регистра надлежног органа да се корисник повластице бави научном, образовном, културном, спортском, рекреативном, хуманитарном, верском делатношћу, техничком културом, уметношћу, делатностима заштите природе и културних добара и контролом квалитета животне средине;
- 2) потврду Привредне коморе Србије да се роба која се увози не производи у земљи;
- 3) изјаву корисника повластице да роба служи непосредно за обављање делатности.

4. Да ли се рокови за процес активног оплемењивања прописани у Уредби о одређивању рокова за процес активног оплемењивања могу применити и на започете процесе активног оплемењивања у пољопривреди?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00439/2006-17 од 15.9.2006. год.)

Чланом 2. став 1. тачка 2. Уредбе о одређивању рокова за процес активног оплемењивања („Сл. гласник РС“, бр. 63/06) прописано је да се производи добијени од царинске робе у процесу активног оплемењивања морају извести или поново извести, односно да се за њих мора захтевати други царински дозвољен поступак или употреба у року који не може бити дужи од две године за процес активног оплемењивања у пољопривреди.

Овај рок почиње да тече од дана када је царинска роба стављена у поступак активног оплемењивања (члан 2. став 2).

Имајући у виду наведено, мишљење овог министарства је да се рокови прописани наведеном уредбом могу применити и на започете процесе активног оплемењивања.

5. Начин на који се може извршити преупућивање у јавна скла-дишта робе која је намењена продаји у ваздухопловима и бродови-ма на међународној линији

(Мишљење Министарства финансија, бр. 483-00-187/2006-17 од 12.9.2006. год.)

Одредбама чл. 87а до 87з Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга („Сл. гласник РС“, бр. 127/03...47/06) прописано је

на који начин се врши снабдевање бродова, јахти и чамаца. Тако је чланом 87б, између осталог, прописано да се страна и домаћа роба за снабдевање бродова и страних јахти и чамаца намењених спорту и рекреацији може упутити преко правног лица регистрованог за снабдевање превозних средстава из царинског складишта које се налази на пристаништу, односно луци отвореној за међународни саобраћај, на основу фактуре и отпремнице.

Одредбама чл. 115. до 121. Уредбе прописано је на који начин се врши снабдевање ваздухоплова у међународном саобраћају. Тако је чланом 115. став 1. Уредбе прописано да се страна и домаћа роба намењена снабдевању ваздухоплова на међународним линијама може упутити на ваздухоплов преко лица регистрованог за снабдевање превозних средстава из царинског складишта које се налази на ваздухопловном пристаништу отвореном за међународни саобраћај, на основу Обрачунског листа продаје у ваздухопловима.

Према томе, с обзиром да је Уредбом прописано на који начин се врши снабдевање бродова и ваздухоплова у међународном саобраћају, предузеће може исте снабдевати уколико испуњава прописане услове.

6. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на увоз путничког аутомобила из разлога што дете болује од церебралне парализе

(Мисиљење Министарства финансија, бр. 335-00-00254/2006-17 од 25.8.2006. год.)

Одредбом члана 192. тачка 11а) Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05 и 85/05) предвиђено је ослобођење од

плаћања увозних дажбина на путничке аутомобиле које унесу или приме из иностранства за личну употребу особе са инвалидитетом са телесним општећењем од најмање 70%, војни инвалиди од прве до пете групе, цивилни инвалиди рата од прве до пете групе, слепа лица, лица оболела од дистрофије или сродних мишићних и неуромишићних оболења, од параплегије и квадриплегије, церебралне и дечије парализе и од мултиплекс склерозе, родитељи вишеструко ометене деце, која су у отвореној заштити, односно о којима родитељи непосредно брину.

Да би се користила повластица из наведеног члана, сагласно одредбама Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга („Сл. гласник РС“, бр. 127/03, 5/06, 71/05 и 47/06) потребно је поднети царинском органу потврду коју издаје Министарство рада, запошљавања и социјалне политике о степену телесног општећења – за лица са општећењем од најмање 70%, која се односи и на лица оболела од церебралне парализе.

Напомињемо да је Уредбом о увозу моторних возила („Сл. гласник РС“, бр. 106/05) прописано да возило може да се увезе ако је произведено у складу са условима прописаним нормом „Евро 3“, за чије спровођење је надлежно Министарство за економске односе са иностранством.

7. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на пошиљку гардеробе коју син шаље очу из Америке

(Мишиљење Министарства финансија, бр. 483-00-160/2006-17 од 21.8.2006. год.)

Одредбама члана 192. став 4. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05 и 85/05) прописано је да су ослобођени од

плаћања увозних дажбина домаћи и страни држављани – на предмете које приме из иностранства у пошиљкама.

На основу одредаба члана 272. став 1. тачка 2. Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга („Сл. гласник РС“, бр. 127/03...47/06) утврђено је да су ослобођени од плаћања увозних дажбина лица из члана 192. тачка 4) Царинског закона на предмете које приме од физичких лица из иностранства у пошиљкама, до укупне вредности од 20 евра, у динарској противвредности.

Такође, вредност наведених предмета примљених из иностранства повећава се за износ стварно плаћених трошкова превоза, односно поштарине (став 2. чл. 272. Уредбе).

Имајући у виду изнето, не постоји правни основ за ослобађање од плаћања увозних дажбина уколико је вредност предмета, у конкретном случају, који се примају из иностранства већа од 20 евра у динарској противвредности.

ФИСКАЛНЕ КАСЕ

1. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом вршења споредних услуга, као што су угоститељске услуге у колима за ручавање и спавање како у домаћем саобраћају, тако и у међународном саобраћају у оквиру основне регистроване делатности 60100 (Железнички саобраћај – путнички и теретни саобраћај)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00510/2006-04 од 1.9.2006. год.)

У складу с одредбом члана 3. став 1. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе.

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног производија и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуну потрошње

преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Уредбом о одређивању лица на које се, услед специфичности делатности које обављају, не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 100/04 и 106/04) одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

Према томе, с обзиром да регистрована делатност 60100 (Железнички саобраћај) спада у делатности које су изузете од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе, наведеном уредбом, промет који привредни субјект оствари у оквиру регистроване делатности 60100 (Железнички саобраћај – путнички и теретни саобраћај) није дужан да евидентира преко фискалне касе.

При томе, напомињемо да у случају када привредни субјект регистрован за обављање делатности 60100 (Железнички саобраћај) у оквиру основне делатности врши и споредне услуге, као што су угоститељске услуге у колима за ручавање и спавање, при чему ове услуге чине саставни део основне регистроване делатности путничког саобраћаја у оквиру делатности 60100 (Железнички саобраћај), не постоји обавеза евидентирања овог промета преко фискалне касе, с обзиром да је основна делатност изузета од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе поменутом уредбом.

2. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе, као и набавка и уградња терминала за даљинско очитавање дневних извештаја фискалне касе, приликом вршења услуга у оквиру ре-

гистроване делатности 74402 (Остале услуге рекламе и пропаганде) на терену, искључиво правним лицима и предузетницима

(Мишиљење Министарства финансија, бр. 430-00-00221/2006-04 од 13.7.2006. год.)

У складу с одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добра на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Одредбом члана 6. став 1. Закона прописано је да фискална каса мора да има терминал за даљинско очитавање свих формираних дневних извештаја из фискалне касе (у даљем тексту: терминал за даљинско очитавање) за задати период, осим фискалне касе преко које се врши евидентирање промета на пијачним тезгама и фискалне касе преко које се врши евидентирање промета у оквиру обављања делатности која захтева честу промену места продаје добра, односно пружања услуга.

Под честом променом места промета добра, односно пружања услуга у оквиру обављања делатности подразумевају се делатности одређене Правилником о одређивању делатности за чије обављање није потребан посебан простор („Сл. гласник РС“, бр. 9/96), само у случају када лица немају посебан простор у коме обављају поменуте делатности, већ делатност обављају искључиво код корисника.

Према томе, привредни субјект који остварује промет искључиво пружањем услуга рекламе и пропаганде у оквиру регистроване делатности 74402 (Остале услуге рекламе и пропаганде) правним лицима и предузетницима нема обавезу евидентирања тако оствареног промета преко фискалне касе, с обзиром да обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе, сагласно наведеним одредбама Закона, постоји само у случају када лице које је уписано у одговарајући регистар врши промет добра на мало, односно пружа услуге физичким лицима.

При томе, правна лица и предузетници који имају посебан простор у коме обављају делатности наведене у Правилнику о одређивању делатности за чије обављање није потребан посебан простор и која су, према Закону о фискалним касама, у обавези да евидентирају промет преко фискалне касе, дужна су да набаве и уграде терминал за даљинскочитавање дневних извештаја фискалне касе.

3. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом промета добра у малопродаји, као и промета добра из велепродаје физичким лицима овлашћеним од стране правног лица односно предузетника

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00220/2006-04 од 4.7.2006. год.)

У складу с одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добра на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког

појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног производија и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуну потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Уредбом о одређивању лица на које се, услед специфичности делатности које обављају, не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 100/04 и 106/04) одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

Према томе, с обзиром да продаја добра на мало, односно продаја из малопродајног објекта, није изузета од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе наведеним чланом Закона, као ни наведеном уредбом, промет који привредни субјект оствари продајом добра из малопродајног објекта дужан је да евидентира преко фискалне касе, без обзира да ли је плаћање извршено готовински или безготовински (вирманском уплатом) на рачун испоручиоца добра, независно од тога да ли је купац добра правно лице, предузетник или физичко лице.

Такође, с обзиром да се продаја добара из велепродајног објекта физичким лицима третира као малопродаја, промет који привредни субјект оствари продајом добара физичким лицима из велепродајног објекта дужан је да евидентира преко фискалне касе.

При томе, у случају када се из велепродаје врши промет добара, односно продаја правним лицима и предузетницима, привредни субјект нема обавезу евидентирања тако оствареног промета преко фискалне касе.

Посебно напомињемо да када физичко лице, овлашћено од стране правног лица односно предузетника, врши набавку добара у велепродаји (као што је случај код куповине Cash&Carry), правно лице, односно предузетник, давалац овлашћења физичком лицу, дужан је да у својим пословним књигама евидентира улаз свих добара која је овлашћено физичко лице набавило у велепродаји за рачун правног лица, односно предузетника.

ЈАВНИ РАСХОДИ

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. Сагласност Министарства финансија за преузимање Листе квалификованих понуђача од „Телекома Србија“, као и сагласност за спровођење рестриктивног поступка за јавну набавку радова на изградњи, санацији, адаптацији и реконструкцији објекта ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“

(Мисиљење Министарства финансија, бр. 011-00-571/2006-08 од 26.9.2006. год.)

Одредбом члана 26. став 2) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) утврђено је да се у поступку додеље уговора о јавној набавци у областима водопривреде, енергетике, телекомуникација и саобраћаја, наручилац може одлучити да користи листу квалификованих понуђача другог наручиоца.

У смислу наведене одредбе, ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“ могло би да користи листу квалификованих понуђача за јавне набавке из области телекомуникација и саобраћаја.

Јавним набавкама у областима телекомуникација и саобраћаја у смислу члана 107. тач. 3) и 4) Закона сматрају се набавке чији је предмет набавка добара, услуга или радова којима се омогућава рад мрежа које обезбеђују јавне услуге у области железничког саобраћаја, аутоматизованих система, аутобуског саобраћаја или телеграфије и одржавање или рад јавних телекомуникационих мрежа или пружање телекомуникационих услуга.

Из наведеног произилази да набавка радова за изградњу, санацију, адаптацију и реконструкцију објекта, као и набавка

радова за инвестиционо одржавање објекта није јавна набавка која се у смислу Закона о јавним набавкама сматра јавном набавком у областима телекомуникација и саобраћаја, због чега наручилац, ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“, у случају доделе уговора за јавну набавку радова за изградњу, санацију, адаптацију и реконструкцију објекта не може да користи листу квалификованих понуђача другог наручиоца.

Министарство финансија није надлежно за издавање сагласности за спровођење рестриктивног поступка за јавну набавку, већ је, према члану 22. став 3. Закона о јавним набавкама, наручилац дужан да пре објављивања јавног позива за прву фазу рестриктивног поступка прибави мишљење Управе за јавне набавке.

2. Да ли се на набавку телекомуникационог система – Набавка и инсталација телефонског система у НИС-Петролу примењује Закон о јавним набавкама, да ли се НИС-Петрол сматра наручиоцем у смислу Закона о јавним набавкама и да ли је „тендер“ за набавку и инсталацију телефонског система у НИС-Петролу морао да буде јавно публикован у складу са Законом о јавним набавкама?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-567/2006-08 од 22.9.2006. год.)

Одредбом члана 3. тачка 1) потач. (б) и (г) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) утврђено је да је наручилац јавне набавке правно лице основано од стране директног или индиректног корисника буџетских средстава у циљу остваривања општег (јавног) интереса, при чему више од половине чланова органа управљања чине представници корисника буџетских средстава или у коме више од половине гласова у органу управљања имају представници корисника буџетских средстава, односно да је наручилац јавне набавке други облик предузећа које је преко управљања или на други начин повезано са органима, организацијама, односно правним лицима из тачке 1)

потач. (а)-(в) овог члана тако да на основу такве повезаности заједнички обликују пословну политику и усклађено наступају ради остваривања пословних циљева или орган, организација, односно правно лице из тачке 1) подтач. (а)-(в) овог члана врши значајан утицај на пословне одлуке, финансирање и пословање предузећа.

Одлуком о оснивању Акционарског друштва за истраживање, производњу, прераду, дистрибуцију и промет нафте и нафтних деривата и истраживање и производњу природног гаса („Сл. гласник РС“, бр. 60/2005) одређено је да је оснивач Друштва Република Србија (члан 2. став 1. Одлуке), средства за оснивање и рад Друштва чине средства којима послује ЈП „Нафтна индустрија Србије“ у оквиру обављања делатности за коју се оснива друштво, са стањем на дан 31. маја 2005. године, што чини укупну вредност основног капитала Друштва у износу 993.786.000 евра, који је у целости уписан, уплаћен и унет, и која на име оснивачког улога чине имовину Друштва (члан 6. Одлуке). Република Србија, као оснивач друштва, може основни капитал Друштва смањити до минималног основног капитала, или га повећати у току пословне године.

За Републику Србију, као оснивача друштва и јединог власника друштва, овлашћења скупштине Друштва врши Влада преко овлашћених представника.

Скупштина Друштва, поред других овлашћења, доноси и акта пословне политике, акта којима се ближе уређују услови и начин обављања делатности Друштва, усваја годишњи рачун Друштва и одлучује о употреби и распоређивању остварене добити, одлучује о повећању капитала Друштва, о износу и структури резерви сигурности, именује и разрешава председника, подпредседника и чланове управног одбора, одлучује о статусним променама и променама правне форме друштва, доноси план развоја и програм рада Друштва.

Председника, заменика и чланове управног одбора именује скупштина Друштва, чија овлашћења врши Влада преко својих представника.

Из свега наведеног произлази да је „НИС“ а. д. основала Република Србија, да је она једини власник капитала Друштва, да

за Републику Србију, као оснивача Друштва, овлашћења која према Одлуци има скупштина Друштва врши Влада преко овлашћених представника чиме је Друштво повезано са државним органом, тј. Владом. Влада, вршећи овлашћења скупштине Друштва, врши значајан утицај на пословне одлуке и пословање Друштва, због чега се, по мишљењу овог министарства, може сматрати да је „НИС“ а.д., као и огранак НИС-Петрол за прераду и промет нафте и деривата нафте, наручилац јавних набавки у смислу члана 3. тачка 1) подтач. (б) и (г) Закона о јавним набавкама, одакле произлази да је дужан јавне набавке вршити у складу са Законом о јавним набавкама.

Такође, треба имати у виду да је чланом 108. Закона уређено да ако је Република, територијална аутономија или локална самоуправа посебним законом, подзаконским актом или другим прописом дала посебно или искључиво право на обављање делатности из члана 107. Закона (делатности које су предмет јавних набавки у областима водопривреде, енергетике, телекомуникација и саобраћаја), ималац тог права дужан је да при набавци добара, услуга или радова поступа као наручилац у смислу овог закона.

У смислу наведеног, „НИС“ а.д. основала је Република Србија подзаконским актом, Одлуком, чиме је дала посебно или искључиво право на обављање одређених делатности из области енергетике, и то: истраживање, производњу, прераду, дистрибуцију и промет нафте и нафтних деривата и истраживање и производњу природног гаса, одакле произлази да је „НИС“ а.д., као и огранак НИС-Петрол, и по овом основу дужан набавке добара, услуга или радова спроводити по процедурама Закона о јавним набавкама.

Такође, указујемо да се из поднетог захтева за давање мишљења не може јасно утврдити које услуге су предмет набавке. Ако су предмет набавке услуге наведене у члану 98. тачка 4) Закона (услуге гласовне телефоније, телекса, радио-телефоније, пејдинга, интернета и сателитске услуге), наручилац није дужан да набавке тих услуга врши по процедурама Закона о јавним набавкама, јер су набавке тих услуга изузете од примене Закона.

3. Да ли се на набавку банкарских услуга орочавања и депоновања новчаних средстава примењују одредбе Закона о јавним набавкама?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-574/2006-08 од 21.9.2006. год.)

Према Закону о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03 55/04 и 101/05) набавке финансијских услуга врше се по процедурама Закона о јавним набавкама (чл. 97. став 1. и Анекс IА, Број категорије 6. Закона).

Такође, јавна набавка, у смислу Закона, има своју процењену вредност и понуђену цену.

Од процењене вредности јавне набавке зависи да ли ће наручилац примењивати процедуре утврђене Законом које се односе на набавке мале вредности (редован поступак, поступак путем наруџбенице) или процедуре које се односе на набавке велике вредности (отворени поступак, рестриктиван поступак или поступак са погађањем).

При израчунавању процењене вредности јавне набавке банкарских и других финансијских услуга у обзир се узимају накнаде, провизије и камате, као и друге врсте плаћања које тересте услугу (члан 31. Закона).

Понуђена цена, у смислу Закона, је цена коју понуђач одређује у вези јавне набавке изражена у динарима, у коју је, кад је предмет јавне набавке добро које се увози, урачуната царина и друге увозне дажбине (члан 3. тачка 10) Закона).

Код набавке банкарских услуга за орочавање новчаних средстава нема вредности набавке која би теретила услугу, нема ни понуђене цене, већ субјект који орочава новчана средства остварује приход од уговорене камате.

С обзиром на наведено, мишљења смо да набавка финансијско-банкарских услуга за орочавање и депоновање новчаних средстава није јавна набавка, у смислу Закона о јавним набавкама, одакле произлази да се избор банке код које ће се орочавати и депоновати новчана средства не врши по процедурама Закона о јавним набавкама.

4. Испуњеност услова за спровођење поступка са погађањем без претходног објављивања из разлога хитности, сходно члану 23. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама

(Мишиљење Министарства финансија, бр. 011-00-544/2006-08 од 20.9.2006. год.)

Одредбама члана 23. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/4 и 101/05) уређено је да наручилац може доделити уговор у поступку са погађањем без претходног објављивања ако због ванредних околности односно због непредвиђених догађаја, чије наступање не зависи од воље наручиоца, није могао да поступи у роковима одређеним за отворен и рестриктиван поступак.

О спроведеном поступку јавне набавке наручилац је дужан да Управи за јавне набавке достави извештај о додели уговора, у року од три дана од дана избора најповољније понуде (члан 23. став 4. Закона).

Из наведеног произлази да наручилац може спроводити поступак са погађањем без претходног објављивања ако настану ванредне околности или настану непредвиђени догађаји, на чије наступање није утицао наручилац својом вољом, те због наступања таквих ванредних околности или таквих непредвиђених догађаја наручилац не може да поступа у роковима утврђеним Законом за отворени или рестриктивни поступак. То су ситуације које намећу наручиоцу обавезу да поступак јавне набавке мора да спроведе у што краћем року, тј. хитно, јер би у супротном за њега, а и шире, могла наступити знатна штета.

Из навода у достављеном захтеву за давање мишљења види се да наручилац треба да изврши набавку радова који ће се изводити на канализационој мрежи у Старчеву, да се тренутно у Старчеву отпадне воде одводе искључиво у непрописно грађене септичке јаме које се изливају на терен, посебно у време високих вода и да је због високих нивоа подземних вода једини реалан период за извођење радова на водоводној мрежи наредна два месеца, дакле пре јесени, када се очекује ново подизање нивоа подземних

вода, због чега је неопходно у што краћем року спровести поступак јавне набавке радова.

Такође, из Мишљења Покрајинског секретаријата за заштиту животне средине и одрживи развој бр.: 119-501-01323/2006-02 од 11.9.2006. године види се да су током инспекцијског надзора утврђене битне повреде закона који регулишу област заштите животне средине и да је за решавање тих пропушта неопходно да МЗ Старчево и општина Панчево у најкраћем могућем року реше проблем извора загађења проузрокованих непостојањем канализације и постројења за отпадне воде у Старчеву.

Имајући у виду све наведено, мишљења смо да би се описана ситуација могла сматрати разлогом за спровођење поступка јавне набавке са погађањем без претходног објављивања, сходно члану 23. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама, што подразумева да наручилац може спроводити поступак јавне набавке без објављивања јавног позива, може у конкурсној документацији одредити рок за достављање понуда краћи од тридесет дана, али је дужан у поступак позвати довољан број понуђача и тако обезбедити неопходну конкуренцију.

5. Примена Закона о јавним набавкама на набавке агенцијских услуга за извођење екскурзија, излета и рекреативне наставе, као и других набавки које се финансирају из средстава која обезбеђују родитељи, а у вези са Мишљењем Министарства финансија и економије бр: 011-00-00052/2002-03 од 17. фебруара 2003. године

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-486/2006-08 од 15.9.2006. год.)

Министарство финансија и економије је дописом бр: 011-00-00052/2002-03 од 17. фебруара 2003. године дало мишљење да су школе, као индиректни корисници буџетских средстава, основане од стране Владе Републике Србије, на које оснивач преко директног корисника буџета, Министарства просвете и спорта, врши законом утврђена права у погледу управљања и финансирања, те су сходно томе наручиоци јавних набавки у смислу Закона о јавним набавкама.

Изузетно, када школе врше набавке уџбеника, односно организују рекреативну наставу, излете, екскурзије и врше набавке за ђачке кухиње из средстава која обезбеђују родитељи Закон се не мора применити, а што не искључује могућност да школа која је заинтересована да примени Закон то може да учини.

На наведено мишљење Министарству су више пута упућене примедбе од стране буџетских инспектора који су приликом контроле у установама наилазили на неправилности, управо код организовања и спровођења рекреативне наставе, излете и екскурзија. Такође, примедбе су долазиле и од стране родитеља.

У вези с тим, овом министарству обратило се и Министарство просвете и спорта дописом бр: 451-02-2186/2005-10 од 23. септембра 2005. године и обавестило о великом броју представки које се подносе том министарству – Одељењу интерне контроле, које указују на злоупотребе управо код набавки услуга за спровођење рекреативне наставе, излете и екскурзија и затражило мишљење овог министарства у вези примене Закона о јавним набавкама у тој области.

Имајући у виду наведене примедбе, Министарство финансија преиспитало је мишљење бр: 011-00-00052/2002-03 од 17. фебруара 2003. године и нашло да истим Закон није у свему правилно тумачен, због чега је ово министарство дописом бр: 401-00-1921/2005-08 од 25.октобра 2005. године Министарству просвете и спорта дало следеће Мишљење.

Појам наручиоца јавне набавке, тј. субјекта који је у обавези да приликом набавки добра, услуга и радова примењује процедуре утврђене Законом о јавним набавкама, утврђен је чланом 3. Закона. Наведеним чланом, у тачки 1) подтачка (а), утврђено је да су наручиоци јавних набавки и установе, одакле произлази да су школе у обавези да све набавке добра, услуга и радова врше у складу са процедурама Закона. Наведеним чланом Закона уређено је који субјекти су у обавези да јавне набавке врше у складу са Законом независно од извора финансирања конкретне јавне набавке.

Такође, према члану 3. тачка 2) Закона, јавна набавка је прибављање добра и услуга или уступање извођења радова од стране државног органа, организације, установе или других правних лица који се, у смислу овог закона, сматрају наручиоцем, на начин и под условима прописаним овим законом, из чега произлази да су све набавке код којих се установе (школе и др.) појављују као наручиоци, јавне набавке, те се стога врше у складу са Законом.

Треба имати у виду да су у чл. 2. и 98. Закона наведене набавке, односно услуге које су изузете од примене Закона. У ове набавке, односно услуге нису увршћене набавке које се финансирају из неких других средстава која нису буџетска.

С обзиром да су установе наручиоци јавних набавки, у смислу Закона о јавним набавкама, и да је прибављање добра, услуга и уступање извођења радова од стране установе, као наручиоца, јавна набавка, као и да набавке које се финансирају из средстава која нису буџетска нису изузете од примене Закона, мишљења смо да су установе дужне да набавке добра (набавке за ђачке кухиње и др.), услуга (извођење рекреативне настава, излета и екскурзија и др.) или уступање извођења радова, које се финансирају из средстава родитеља, врше у складу са процедурама Закона о јавним набавкама.

6. Јавне набавке које се спроводе на основу међународних споразума

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-486/2006-08 од 15.9.2006. год.)

Одредбом члана 2. став 1. тач. 2) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) утврђено је да се одредбе овог закона не односе на набавке по основу међународног споразума који се односи на испоруке добра, извођење радова, пружање услуга или јавне конкурсне заједнице, којим је предвиђена заједничка примена или експлоатација пројекта од стране држава, односно организација које су га закључиле.

Из наведене одредбе произлази да се Закон о јавним набавкама не примењује у случају набавке добра, услуга и радова ако је начин на који ће се ове набавке вршити одређен одредбама међународног споразума.

Такође, Закон о јавним набавкама не примењује се и у случају набавке која се спроводи путем јавног конкурса за најпре ако је међународним споразумом предвиђена заједничка примена или експлоатација пројекта од стране држава, односно организација које су закључиле тај међународни споразум.

У наведеним случајевима уместо Закона о јавним набавкама примењују се процедуре јавних набавки које су одређене тим међународним споразумом.

Ако међународним споразумом није одређено које процедуре ће се применити у поступцима јавних набавки, наручилац је дужан да поступи у складу са Законом о јавним набавкама.

7. Да ли се набавка специјализованих услуга – техничка логистика за систем наплате и праћење јавног превоза може спровести у поступку са погађањем, у смислу члана 23. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама, из разлога што је оснивач Аеродрома Ниш – Град Ниш одредио 1. септембар као рок за почетак обављања јавног превоза путника у градском и приградском саобраћају?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-497/2006-08 од 14.9.2006. год.)

Према Закону о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05), наручилац који спроводи поступак јавне набавке у складу са чланом 23. став 1. тачка 2) Закона дужан је да у року од три дана од дана избора најповољније понуде достави Управи за јавне набавке извештај о спроведеном поступку који мора да садржи податке које према члану 81. Закона садржи извештај о додели уговора о јавној набавци. Један од података који тај извештај мора да садржи јесте и податак о околностима које оправдавају спровођење поступка са погађањем, у конкретном

случају то би био податак који се односи на околности које оправдавају спровођење поступка са погађањем из разлога хитности сходно члану 23. став 1. тачка 2) Закона. Управа за јавне набавке након пријема тог извештаја може, сходно члану 19. став 1. тач. 11) и 12а) Закона, да спроведе праћење поступка јавне набавке (изврши увид у списе предмета) и уколико нађе да у моменту покретања поступка јавне набавке нису постојале околности које оправдавају спровођење овог поступка, тј. да нису били испуњени услови за спровођење поступка са погађањем у смислу члана 23. став 1. тачка 2) Закона, подноси захтев за заштиту јавног интереса, чиме активности наручиоца на даљем вођењу поступка престају до коначне одлуке о поднетом захтеву. То, практично, значи да наручилац јавне набавке може да спроведе поступак јавне набавке до краја тако што изврши избор најповољније понуде, али не може да са понуђачем чија је понуда изабрана као најповољнија закључи уговор док се поступак заштите јавног интереса не оконча и то у његову корист.

С обзиром на наведено, односно овлашћења која у случају спровођења поступка са погађањем има Управа за јавне набавке, мишљења смо да би од Управе требало затражити мишљење да ли, у смислу Закона о јавним набавкама, у конкретном случају постоје оправдане околности за спровођење поступка са погађањем сходно члану 23. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама.

8. Да ли је исправно спроведен поступак јавне набавке радова за адаптацију објекта дома здравља тако што је поступак јавне набавке спроведен као више поступака јавне набавке мале вредности?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-553/2006-08 од 11.9.2006. год.)

Према Закону о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) правило је да се јавне набавке чија је процењена вредност изнад горњег лимита за набавке мале вредности

врше путем јавног оглашавања, односно објављивања јавног позива. Сви огласи о јавним набавкама, односно јавни позив за јавну набавку оглашава се у „Сл. гласнику РС“. Ако вредност јавне набавке прелази износ од 3.000.000 динара за набавку добра и услуга, односно 15.000.000 динара за набавку радова, јавни позив се објављује и у једним дневним новинама које се дистрибуирају на целој територији Републике.

Такође, наручилац може предмет јавне набавке обликовати у вишем посебних целина (партија), тако да се свака целина може уговорати засебно, али при одређивању вредности те набавке у обзир се узима вредност свих партија за период од годину дана од дана почетка уговорања прве партије.

Према члану 34. став 1. Закона, наручилац не може изабрати начин одређивања вредности јавне набавке тако да се због ниже процењене вредности избегне јавно оглашавање.

Према члану 123. став 1. Закона, јавна набавка мале вредности, дакле јавна набавка која се не мора оглашавати, јесте набавка чија је процењена вредност на годишњем нивоу нижа од вредности одређене у закону којим се уређује годишњи буџет Републике. Законом о буџету за текућу 2006. годину утврђен је лимит за набавке мале вредности од 200.000 до 2.000.000 динара, што значи да се све набавке чија је процењена вредност изнад 2.000.000 динара у текућој години морају спроводи путем јавног оглашавања.

Из наведеног произлази да је све јавне набавке радова за адаптацију објекта дома здравља чија је укупна вредност преко 2.000.000 динара требало спровести путем јавног оглашавања. Наручилац је могао јавну набавку спровести по партијама, што значи да је свака партија или вишем партија могла бити предмет посебног уговорања.

Чланом 145. тачка 1) Закона о јавним набавкама утврђено је да су ништави уговори о јавној набавци који су закључени супротно одредбама овог закона о начину и поступку доделе уговора о јавним набавкама.

Како у конкретном случају постоји ситуација да је уговорна страна, извођач радова, извршио своју уговорну обавезу тј. у потпуности извео радове, мишљења смо да би насталу правну

ситуацију (последице ништавих уговора) требало разрешити у складу са Законом о облигационим односима.

9. Да ли се код закључења уговора о извођењу грађевинских радова могу предвидети одредбе за вишак, односно мањак стварно изведеног радова и да ли се у том случају може закључити анекс уговора на основу коначног обрачуна – записника о примопредаји радова којим се мења уговорена вредност радова (виша или мања)?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-546/2006-08 од 6.9.2006. год.)

Према члану 2. став 1. тачка 7) Правилника о обавезним елементима конкурсне документације у поступцима јавних набавки („Сл. гласник РС“, бр. 98/2004) одређено је да конкурсна документација за отворени поступак и другу фазу рестриктивног поступка садржи врсту, техничке карактеристике (спецификације), квалитет, количину и опис добара, радова или услуга, начин спровођења контроле и обезбеђивања гаранције квалитета, рок извршења, место извршења или испоруке добара, евентуалне додатне услуге и сл.. То значи да код јавне набавке радова (уговора о градњи) конкурсном документацијом, коју, поред других елемената, чине и проектна документација и модел уговора, мора бити предвиђен обим и опис радова – предмет радова и, у вези с тим, предрачун радова. Познато је у пракси да у области изградње објекта може доћи до потребе да извођач радова одступи од обима радова који су одређени предметом и уговором између извођача и инвеститора радова (вишкови или мањкови радова), а што може имати за последицу одступање од предрачуна радова, односно од уговорене цене радова. Уколико у поступку изградње објекта дође до наведене ситуације, извођач радова је дужан, у складу са Законом о облигационим односима и Посебним узансама о грађењу, да о томе обавести инвеститора–наручиоца радова и од њега прибави сагласност.

Вишкови радова или мањкови радова не могу утицати на уговорену цену радова ако је та цена уговорена у укупном износу за цео објекат (укупно уговорена цена).

Ако је цена радова уговорена по јединици мере радова (јединична цена), вишкови радова и мањкови радова утицаће на уговорену цену радова, могу је повећати, односно смањити.

Ако уговор о јавној набавци радова садржи одредбу „кључ у руке“ или неку другу сличну одредбу, то значи да се извођач обавезао да изврши скупа све радове потребне за изградњу и употребу одређеног целовитог објекта, у ком случају вишкови радова и мањкови радова не могу бити од утицаја на уговорену цену.

Треба имати у виду да вишкови радова и мањкови радова нису исто што и додатни радови у смислу Закона о јавним набавкама. Набавка додатних радова у смислу Закона о јавним набавкама уређена је одредбама члана 92. Закона, којим су предвиђене ситуације и услови у којим наручилац може закључити уговор о јавној набавци додатних радова.

Имајући у виду наведено, мишљења смо да се, у складу с одредбама Закона о облигационим односима и Посебним узансама о грађењу, могу у уговор о јавној набавци радова унети одредбе које ће регулисати обавезе инвеститора–наручирача и извођача радова у случају вишкова, односно мањкова радова.

Приликом уношења таквих одредаба у уговор о јавној набавци радова наручилац у уговор мора унети и дефиницију појма „вишкови радова“ и појма „мањкови радова“, у смислу прописа којима се уређује област грађевинарства – изградње објеката, како не би дошло до погрешног тумачења тих појмова од стране уговорача.

10. Да ли Републички завод за информатику и интернет може вршити набавке услуга од факултета и института сходно члану 2. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-530/2006-08 од 5.9.2006. год.)

Чланом 2. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) утврђено је да се

одредбе Закона не односе на набавке од организација које се, у смислу овог закона, сматрају наручиоцем и које су основане за обављање делатности пружања услуга које су предмет јавне набавке.

Из наведеног произлази да субјект, наручилац јавне набавке услуга, може извршити набавку тих услуга без примене Закона ако је пружаоц услуга такође наручилац јавне набавке у смислу члана 3. Закона, тј. у обавези да приликом набавки примењује Закон о јавним набавкама и основан за пружање тих услуга.

Из наведеног произлази да Републички завод за информатику и интернет може вршити набавке услуга од факултета и института наведених у захтеву за давање мишљења без примене процедура утврђених Законом о јавним набавкама сходно члану 2. став 1. тачка 1) овог закона.

11. Да ли се Графичко предузеће Компанија „Штампарија Борба“ а.д. сматра наручиоцем у смислу члана 3. Закона о јавним набавкама, као и да ли се може изузети од примене Закона сходно члану 2. став 1. тачка 5) Закона?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-513/2006-08 од 31.8.2006. год.)

1. Одредбом члана 3. тачка 1) подтачка (б) и (г) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) утврђено је да је наручилац јавне набавке правно лице основано од стране директног или индиректног корисника буџетских средстава у циљу остваривања општег (јавног) интереса, при чему више од половине чланова органа управљања чине представници корисника буџетских средстава или у коме више од половине гласова у органу управљања имају представници корисника буџетских средстава, односно да је наручилац јавне набавке други облик предузећа које је преко управљања или на други начин повезано са органима, организацијама, односно правним лицима из тачке 1)

подтач. (а)-(в) овог члана, тако да на основу такве повезаности заједнички обликују пословну политику и усклађено наступају ради остваривања пословних циљева или орган, организација, односно правно лице из тачке 1) подтач. (а)-(в) овог члана врши значајан утицај на пословне одлуке, финансирање и пословање предузећа.

Из достављеног захтева за давање мишљења види се да је 79,42 % капитала у Графичком предузећу Компанија „Штампарија Борба“ а.д. државни капитал Републике Србије, као и да органе управљања, Скупштину и Управни одбор чине представници државног капитала и представници запослених, као акционари према структури капитала, што значи да већину чланова Скупштине и Управног одбора чине представници Републике Србије чиме Република Србија врши значајан утицај на пословне одлуке и пословање Предузећа, у смислу наведеног члана Закона. Због тога се, по мишљењу овог министарства, може сматрати да је Графичко предузеће Компанија „Штампарија Борба“ а.д. наручилац јавних набавки у смислу члана 3. тачка 1) подтач. (б) и (г) Закона о јавним набавкама, односно да је дужно да поступке јавних набавки врши по процедурата које су утврђене Законом о јавним набавкама.

2. Одредбом члана 2. став 1. тачка 5) Закона о јавним набавкама утврђено је да се одредбе овог закона не односе на набавке добра које наручилац набавља ради даље продаје или пружања услуга трећим лицима, под условом да наручилац нема искључива или посебна права препродаје или изнајмљивања тих добара, односно пружања услуга за које ће та добра користити.

Наведена одредба односи се на привредне субјекте који су, сходно члану 3. Закона, у обавези да поступке јавних набавки спроводе по процедурата Закона, а регистровани су код надлежног органа за обављање делатности промета роба и пружања услуга. То су привредни субјекти који послују по тржишним принципима, због чега обим набавке на годишњем

нивоу не могу планирати јер она зависи од тржишне тражње за добрима или услугама које привредни субјект ставља у промет, односно пружа трећим лицима.

Из достављених списка предмета, односно Решења Агенције за привредне регистре, види се да је Графичко предузеће Компанија „Штампарија Борба“ а.д. регистровано за спољнотрговински промет и за услуге у спољнотрговинском промету, одакле произлази да набавке добра за пружање тих услуга може да врши без примене Закона о јавним набавкама.

У случају осталих набавки, које се не могу сматрати набавкама добра ради пружања услуга, Графичко предузеће Компанија „Штампарија Борба“ а.д. дужно је да примењује процедуре утврђене Законом о јавним набавкама.

12. Да ли се уговор о јавној набавци услуга сузбијања комараца може доделити на више година изабраном понуђачу, с обзиром да за услугу сузбијања комараца општина сваке године планира средства у буџету?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-428/2006-08 од 2.7.2006. год.)

Према Закону о јавним набавкама, уговор може да се закључи на период од 12 месеци, период краћи од 12 месеци и период дужи од 12 месеци. На који период ће уговор бити закључен зависи од природе јавне набавке.

С обзиром да се, према члану 24. Закона о јавним набавкама, план јавних набавки припрема за период од 12 месеци – фискалну годину и да се, према Закону о буџетском систему, буџет Републике, буџети локалних самоуправа и финансијски планови у којима се планирају средства за финансирање, поред осталог, и јавних набавки, доносе за фискалну годину, произлази да се уговори о јавним набавкама планираним у плану набавки закључују на

12 месеци, рачунајући од 1. јануара до 31. децембра, колико траје фискална година.

Изузетно, када се ради о јавним набавкама које за предмет имају набавку добра (куповина на лизинг), набавку радова (инвестициони радови који трају више година) или набавку услуга чија је природа таква да се уговор не може реализовати у року од 12 месеци или набавку услуга које се понављају сваке године, у том случају уговор о јавној набавци може се закључити на период дужи од 12 месеци.

Ако наручилац планира да уговор са изабраним понуђачем закључи на период дужи од 12 месеци, дужан је у том смислу припремити и конкурсну документацију, односно дужан је одредити процену вредност јавне набавке за цео период за који закључује уговор. На процену вредности јавне набавке услуга за коју се уговор закључује за период дужи од 12 месеци сходно се примењују одредбе члана 30, а у вези са чланом 31. став 3. Закона.

Треба имати у виду да могућност закључивања уговора не период дужи од дванаест месеци никако не значи да се уговор може закључити на неограничено дуг период. Одредбом члана 30. став 1. тачка 2) Закона утврђено је да се основица за израчунавање процене вредности јавне набавке у случају кад се уговор закључује на неодређени рок, као и у случају кад постоји неизвесност у погледу рока на који се уговор закључује, узима месечна вредност уговора помножена са 48, одакле произлази да се уговор о јавној набавци не може закључити на период дужи од 48 месеци.

Такође, код јавне набавке за коју наручилац планира да закључи уговор на период дужи од 12 месеци веома је важно припремити одговарајући модел уговора који је саставни елеменат конкурсне документације. Тај модел уговора треба да буде припремљен тако да се из њега види на који период ће уговор бити закључен, која је процене вредност јавне набавке (јавна набавка која се реализује у том периоду сматра се једном јавном набавком), који обим реализације уговора ће бити извршен у текућој години, а који обим реализације уговора ће бити извршен у свакој следећој

години, могућност промене цене и разлози и ситуације у којима може доћи до промене цене, разлози за раскид уговора и сл. У уговору треба навести да обим реализације уговора и, у вези с тим, обавезе које ће доспевати у наредним годинама морају бити у оквирима износа који буду предвиђени прописима којима се уређује извршење буџета за сваку посебну годину.

Из наведеног произлази да наручилац може уговор о јавној набавци услуга које се набављају сваке године, па и услуга сузбијања комараца, закључити за период дужи од 12 месеци, али не дужи од 48 месеци, при чему је дужан конкурсну документацију за предметну јавну набавку припремити адекватно периоду за који се уговор закључује.

- 13. а) Да ли се све услуге које се налазе на једном конту сматрају једном јавном набавком у смислу Закона о јавним набавкама?**
б) Која је процедуре поступка јавне набавке сходно члану 23. став 1. за коју се добија сагласност Управе за јавне набавке?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-441/2006-08 од 16.6.2006. год.)

а) У смислу Закона о јавним набавкама, јавном набавком се сматра прибављање добра и услуга или уступање извођења радова од стране државног органа, организације, установе или других правних лица који се, у смислу овог закона, сматрају наручиоцима, на начин и под условима прописаним овим законом.

Предмет уговора о јавној набавци услуга су услуге наведене у анексима ЈА и ЈБ који су саставни део Закона, а у члану 98. Закона наведене су услуге на које се Закон не примењује. У Анексу ЈБ под категоријом Број 26. наведене су, поред осталих услуга, и услуге у области културе, као услуге на које се Закон примењује.

Услуге наведене на једном конту не морају бити у сваком случају предмет једне јавне набавке, односно не мора се свака услуга наведена на једном конту набављати по процедурима Закона о јавним набавкама.

Наиме, предмет једне јавне набавке могу бити услуге које имају јединствену класификацију, назив, свиденицију, намену и својства. Наручилац јавне набавке требало би да се руководи начелом економичности и ефикасности у спровођењу поступака јавне набавке, а то значи да у сваком конкретном случају оцени да ли се јавна набавка може обликовати у више посебних целина–партија за које ће да спроведе један поступак јавне набавке путем оглашавања, у ком случају за сваку партију може да закључи посебан уговор и на тај начин избегне спровођење посебних поступака за сваку појединачну партију.

Према члану 34. став 1. Закона, наручилац не може изабрати начин одређивања вредности јавне набавке тако да се због ниже процењене вредности избегне јавно оглашавање. То значи да наручилац не може приликом спровођења поступка јавне набавке за набавку обликовану у једној партији чија је процењена вредност испод горњег лимита за набавке мале вредности (2 000.000 динара у текућој години) применити правила која важе за набавке мале вредности јер процењену вредност јавне набавке чини збир вредности свих партија.

б) Поступак јавне набавке у складу са чланом 23. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама – Поступак са погађањем без претходног објављивања, спроводи се у ситуацији када из објективних разлога или из разлога повезаних са заштитом искључивих права, набавку могу испунити само одређени испоручиоци добара, пружаоци услуга или извођачи радова и то уз претходно прибављено позитивно мишљење Управе за јавне набавке. Овај поступак јавне набавке наручилац покреће доношењем одлуке о покретању поступка. Такође, наручилац истовремено са доношењем одлуке о покретању поступка јавне набавке, образује комисију за јавну набавку у складу са Одлуком о критеријумима за образовање комисија за јавне набавке („Сл. гласник РС“, бр. 25/03), припрема конкурсну документацију и позива понуђаче/понуђача да поднесу понуду у складу са конкурсном документацијом у року

који сам одреди. Поднете понуде/понуду комисија за јавну набавку може да отвара без присуства јавности, након чега на погађање–преговарање позива понуђаче/понуђача чија понуда је благовремена и исправна у смислу Закона о јавним набавкама. Преговарати се може о свим елементима понуде, при чему је наручилац – комисија за јавну набавку дужна да у току преговарања обезбеди да уговорена цена не буде већа од упоредиве тржишне цене и да са дужном пажњом проверава квалитет предмета јавне набавке. О поступку погађања–преговарања наручилац води записник. У току преговарања понуђач своју првобитно дату понуду може да мења. Записник о преговарању, уз првобитно достављену понуду, чини коначну понуду понуђача која се бодује. По спроведеном бодовању, комисија за јавну набавку припрема извештај о раду са предлогом за избор најповољније понуде – извештај о додели уговора о јавној набавци, након чега овлашћено лице наручиоца доноси одлуку о додели уговора о јавној набавци и свим понуђачима, ако их је било више, шаље обавештење о додели уговора.

Уколико у року од осам дана од дана пријема обавештења о додели уговора наручилац не добије захтев за заштиту права или захтев за образложеним обавештењем о додели уговора, наручилац позива изабраног понуђача да закључе уговор. Тиме се поступак јавне набавке окончава. Наручилац је дужан да „Сл. гласнику РС“ достави на објаву обавештење о додели уговора о јавној набавци најкасније у року од 14 дана од дана закључења уговора (члан 74. Закона).

РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈА

1. Дозвола за обављање послова ревизије

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00554/2006-16 од 19.9.2006. год.)

Према члану 40. став 2. тачка 5) Закона о рачуноводству и ревизији („Сл. гласник РС“, бр. 46/2006), прописан је као један од посебних услова за оснивање предузећа за ревизију и да је предузеће за ревизију члан Коморе овлашћених ревизора.

Према члану 70. Закона, Комора овлашћених ревизора ће почети са радом најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог Закона.

Напомињемо да је Закон ступио на снагу 10. јуна 2006. године.

Имајући наведено у виду, потребно је, по оснивању Коморе овлашћених ревизора, уписати се у њено чланство и доказ о чланству приложити уз захтев за издавање дозволе, како би Министарство узело захтев у разматрање.

Из ових разлога Министарство није у могућности да у овом тренутку разматра и одлучује о конкретном захтеву у смислу члана 43. Закона.

ПОДСЕТИК

ФИНАНСИЈСКИ ПРОПИСИ ДОНЕТИ У СЕПТЕМБРУ МЕСЕЦ У 2006. ГОДИЊЕ

ПРАВИЛНИЦИ

Правилник о допунама Правилника о стандардном класификационо м оквиру и контном плану за б јутетски систем	Сл. гласник РС, бр. 79 од 22. септембра 2006.
Правилник о изменама и допунама Правилника о обрасцу збирне пореске пријаве о обрачунатим и плаћеним доприносима за обавезно социјално осигурање по одбитку	Сл. гласник РС, бр. 82 од 29. септембра 2006.
Правилник о изменама и допунама Правилника о начину утврђивања, плаћања и свидетирања пореза по одбитку и о садржају збирне пореске пријаве о обрачунатом и плаћеном порезу по одбитку	Сл. гласник РС, бр. 82 од 29. септембра 2006.

ОДЛУКЕ

Одлука о седишту Управе царина, оснивању, почетку и престанку рада царинарница, царинских испостава, одсека и реферата	Сл. гласник РС, бр. 73 од 1. септембра 2006.
Одлука о измени Одлуке о утврђивању царинских контролних пунккова на којима ће се вршити мере царинског надзора и царинске контроле, односно водити царински поступак	Сл. гласник РС, бр. 73 од 1. септембра 2006.
Одлука о Смерницама за утврђивање каматних стопа Народне банке Србије по основу операција на новчаном тржишту	Сл. гласник РС, бр. 73 од 1. септембра 2006.

Одлука о каматним стопама које Народна банка Србије приме њује у поступку спровођења монетарне политичке	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 73 од 1. септембра 2006.
Одлука о висини референтне каматне стопе Народне банке Србије по основу операција на новчаном тржишту	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 73 од 1. септембра 2006.
Одлука о изменама Одлуке о условима и начину одобравања краткорочних кредита за одржавање ликвидности банака на основу залоге хартија од вредности	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 73 од 1. септембра 2006.
Одлука о изменама и допунама Одлуке о минималним условима кредитне способности банака	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 73 од 1. септембра 2006.
Одлука о изменама Одлуке о обавезној резерви банака код Народне банке Србије	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 73 од 1. септембра 2006.
Одлука о престанку важења Одлуке о условима и начину одобравања краткорочних кредита за одржавање ликвидности банака	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 73 од 1. септембра 2006.
Одлука о изменама и допунама Одлуке о садржини података које друштво за осигурање доставља Народној банци Србије и о начину и роковима достављања тих података	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 76 од 13. септембра 2006.
Одлука о садржини и начину полагања стручног испита за обављање послова посредовања, односно заступања у осигурању и начину доказивања испуњености других услова за добијање овлашћења за обављање тих послова	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 80 од 26. септембра 2006.
Одлука о изменама Одлуке о условима и начину рада девизног тржишта	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 81 од 29. септембра 2006.
Одлука о начину и условима коришћења финансијских кредитова из иностранства за намене из члана 21. став 2. Закона о девизном пословању	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 81 од 29. септембра 2006.

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

336

БИЛТЕН: службена објашњења и стручна
мишљења за примену финансијских прописа,
главни уредник Весна Арсић. – Год. 32, бр.
1 / 2 (1992) – . – Београд: Министарство
финансија Републике Србије,
1992–. – 20 цм

Месечно. –
ISSN 0354-3242 = Билтен, службена
објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа
COBISS. SR-ID 43429132
